

**JMG – INSTITUTIONEN FÖR
JOURNALISTIK MEDIER OCH
KOMMUNIKATION**

ÄR SOLEN VERKLIGEN BRA FÖR DIG?

- En kvantitativ studie om Expressens
och Svenska Dagbladets rapporteringar
om hudcancer.

Rana Gouhar

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program:	Medie- och kommunikationsvetenskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT 2019
Handledare:	Gabriella Sandstig

Abstract

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Program och/eller kurs: Medie- och kommunikationsvetenskap
Nivå: Grundnivå
Termin/år: VT 2019
Handledare: Gabriella Sandstig

- Syfte:** Syftet med studien är att analysera Expressens och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 till år 2017. Rapportering om hudcancer analyseras med stöd av tre nyhetsramar, *problem- och lösningsramen*, *den tematiska- och episodiska ramen* och *human interest ramen* för att undersöka i vilken utsträckning nyhetsmedierna rapporterar om hudcancer samt hur ofta och i vilka sammanhang de tre nyhetsramarna förekommer i rapporteringarna.
- Teori:** Det teoretiska ramverket utgår från agenda setting, framing och priming. De frames, nyhetsramar, som jag har använt mig av är *problem- och lösningsramen*, *den tematiska- och episodiska ramen* samt *human interest ramen*.
- Metod:** Utifrån studiens syfte har en kvantitativ innehållsanalys med stöd av nyhetsramsanalys tillämpats.
- Resultat:** Resultatet av utsträckningen kring medierapportering om hudcancer från 1995 till 2017 i Expressen och Svenska Dagbladet indikerar på att deras intresse för hälsorelaterade frågor gällande hudcancer är lågt och att rapporteringen inte har ökat utan snarare minskat. Däremot har den tematiska och episodiska ramen förändrats över tid. Genom den tematiska ramen behandlas hudcancer som ett allmänt hälsoproblem där råd från experter inom området ges för att förebygga eller behandla sjukdomen och den episodiska ramen lyfter upp enskilda fall eller samhällsgrupper som drabbats av hudcancer. I början av 1995 var det flest tematiska artiklar men med åren minskades denna ram och istället ökades den episodiska ramen som tillslut dominerades. De episodiska rapporterna som lyfte offer som drabbats av sjukdomen utgick från alarmism.

Executive summary

There are often concerns about the exposure of the sun being associated with skin cancer. Over the past two decades, skin cancer has been a serious growing health problem with an annual global increase of 5-7 percent. However, within the medical field there are well documented etiological factors for the appearance of skin cancer which leads to an important question in previous international research related to the media is whether or not the extent of news about skin cancer covers limited and alarmistic information. Thus the main purpose of this dissertation was to find out the extent of the news coverage about skin cancer and the extent of frames in two of Sweden's most well-known newspapers, *Expressen* and *Svenska Dagbladet*, from year 1995-2017. The study was also investigating how often and in which way the topic was being framed. Furthermore, the aim was to produce a better overlook and deeper understanding of the factors influencing the coverage of skin cancer and how the news presents it.

The study draws theoretically on agenda setting, framing theory and priming. Agenda setting refers the ability to tell readers what issues are more important. Framing refers to the process through complex issues which are reduced in the construction of news stories that presents and highlights some aspects of the perceived reality. Priming refers to enhancing the effects of the media by offering the audience a context to interpret subsequent information. Methodologically, a quantitative analysis based on content frame analysis was conducted in this dissertation. In the empirical analysis of the two newspapers, similarities and differences between the newspapers coverage of skin cancer were also examined.

The result of the extent of news coverage about skin cancer from year 1995-2017 in *Expressen* and *Svenska Dagbladet* indicates that their interest in health related issues concerning skin cancer is low and that the news coverage has not increased but rather decreased. However, generic and issue-specific frames has changed over the time. Through generic frames, skin cancer is treated as a general health problem where advice from experts in the field is given to prevent or treat skin cancer while issue-specific frames highlight individual victims affected by the disease. At the beginning of 1995, generic frames were decreasing throughout the years and instead, an increase of issue-specific frames in articles began to dominate. News articles with issue specific frames that lifted victims affected by skin cancer were basing on alarmism.

Key words: news coverage, newspapers, agenda setting, priming, framing, skin cancer, scientists, science

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
2. Bakgrund	2
2.1 Hudcancer.....	2
2.2 Faktorer som kan påverka hudcancer.....	3
2.3 Mediers relation till hudcancerfrågan	3
2.4 Nyhetsrapporteringar om hudcancer	5
3. Teori	7
3.1 Agenda-setting	7
3.2 Nyhetsramar	8
3.4 Priming	10
4. Problemformulering.....	11
3.1 Syfte	12
3.2 Frågeställningar	12
3.3 Avgränsning	13
5. Metod	14
5.1 Kvantitativ innehållsanalys	14
5.3 Operationalisering	14
5.3.1 Förtydligande av nyhetsramarna	15
5.2 Urvalsmetod	17
5.4 Validitet och reliabilitet.....	18
6. Resultat.....	20
6.1 I vilken utsträckning har det rapporterats om hudcancer?	20
6.2 I vilken utsträckning används nyhetsramarna om hudcancer?.....	22
6.3 Hur ofta och i vilka sammanhang används nyhetsramarna om hudcancer?.....	29
7. Analys.....	35
8. Slutdiskussion.....	40
Referenslista	42
Bilaga 1. Kodschema.....	49
Bilaga 2. Tabeller	53

1. Inledning

Solens kraftfulla effekt ger liv åt både växter, djur och människor som inte minst är planetens ljuskälla. Den behövs för att vi ska kunna bilda D-vitamin som är essentiell för att stärka vår immunförsvar och hindra oss från diverse sjukdomar om vi solar på rätt sätt. Lämplig solexponering innebär i synnerhet att undvika solbränna som leder till hudrodnad för att solen ska ha sin möjlighet att förstärka och upprätthålla människans hälsa. Detta utgör några av de många fördelar som solen har att erbjuda.

Idag reser miljontals människor runt om i världen till varmare breddgrader och utsätter kroppen för orimligt långa perioder ute i solen. Överexponeringen av solljuset gör att många känner sig överhettade och efter ett tag blir huden irriterad. Så smart som kroppen är gör den allt för att undvika en sådan smärta med hjälp av sin naturliga instinkt att leta efter skugga eller hitta ett sätt att skydda eller svalka sig. Men istället smörjer många av oss in oss, och då upphör den naturliga responsen som kroppen förmedlar. Många solskyddsmedel som vanligtvis blockerar UV-strålarna blockerar också intaget av D-vitamin. Den största orsaken med användandet av solskyddsmedel förför solbadare att stanna i solen mycket längre än vad som normalt skulle ha varit klokt att göra.

Trots solens positiva egenskaper har den numera burit ett primärt ansvar för hudcancer. Dessvärre går det inte att förbise att hudcancer är ett allvarligt växande hälsoproblem som har en årlig ökning på 5-7 procent. Idag är malignt melanom den vanligaste cancerformen i Sverige och har över det senaste decenniet ökats. Tidigare internationell forskning kring nyhetsrapportering av hudcancer har visat på begränsade och alarmistiska upplysningar som har förmedlat motsägelsefull information (Clarke & Everest, 2006). Denna studie kommer därför att undersöka hur svenska nyhetsmedier rapporterar om hudcancer och vad som kommer till tals inom ramarna. Tanken med arbetet är att, med stöd av vetenskapliga studier, undersöka om svenska nyhetsmediers information om hudcancer stämmer överens med tidigare internationell forskning.

Naturvetenskapliga fakultetens *centrum för hudforskning* SkinResQU-MEL, ingår i samverkan med Göteborgs universitet och Chalmers. Den övergripande frågan som forskningsprojektet SkinResQU-MEL söker att besvara är varför förekomsten av malignt melanom ökar och vad man kan göra åt det. När det gäller åtgärder är information en viktig faktor och medier är en viktig informationskälla för människor. Denna studie kommer att undersöka vad det är för bild som nyhetsmedier förmedlar av hudcancer. Två av Sveriges nyhetsmedier med störst räckvidd, *Expressen* och *Svenska Dagbladet* kring rapportering om hudcancer kommer därför att studeras. Det är av vikt att se på deras rapporteringsmönster och hur rapporteringarnas innehåll sträcker sig över tid.

2. Bakgrund

Massmedier spelar en viktig roll för att informera allmänheten om hälsa och i många fall har information kritiserats som alarmistiska eller sensationella (Clarke & Everest, 2006; Bangalore & Messerli, 2013). Inom medicinska vetenskapliga rapporter genomgår det en noggrann granskningsprocess som enligt Bangalore och Messerli (2013) påstår kan vara mödosam och svåröverskådlig. När samma innehåll sedan publiceras i medier byts det istället ut kvalificerad information mot begränsningar i korthet och enkelhet, vilket i sin tur sedan uppfattas som alarmerade eller sensationella (Bangalore & Messerli, 2013). Konsekvenserna från den mediala informationen kan därför orsaka oönskade rädslor eller falska förhoppningar från allmänheten (Bangalore & Messerli, 2013).

Inom nyhetsrapportering förklarar Falkheimer (2006) att nyhetsvärderingen är en del av den process där vissa händelser väljs ut och utformas till nyheter. Skapandet av nyheter innebär att inte frambringa falska eller osanna nyheter utan när en ny information uppstår är det medierna som sedan skildrar nyheten. Medier berättar om delar av verkligheten utifrån olika perspektiv som förklarar dess händelser, orsaker och effekter (Falkheimer, 2006). I en nyhetsindustri framställs och distribueras nyheter dygnet runt där tillgång och efterfrågan ständigt jagar varandra och behov av flera nyheter i flera mediekanaler uppfylls av flera nyhetstillverkare (Rosenberg, 2000). Detta menar Rosenberg (2000) att i vissa fall blir nyhetisering av medierna inte längre fylligare och därmed kan verklighetsbilden bli magrare.

För att läsaren ska få en möjlighet att fördjupa sig in i fenomenet kommer jag att redogöra för studier om vad medier har för relation till hudcancer som även berör solning, solskydd, och D-vitamin. Samtliga studier som refereras i detta arbete har undersökt hur medier rapporterar om hudcancer, hur de framställer sambandet mellan hudcancer och sol samt vilken roll de har för attityder till solning.

2.1 Hudcancer

Dessvärre går det inte att förbise att hudcancer är ett allvarligt växande hälsoproblem. Malignt melanom, skivepitelcancer och basalcellscancer är de tre vanligaste formerna av hudcancer som kan orsakas av solens ultravioletta strålar (Schultz, 2016). För många är malignt melanom mest känd till namnet och enligt rapportering från världshälsoorganisationen "WHO" har förekomsten av malignt melanom ökat mellan 5-7 procent årligen (2012). Även om melanom endast står för 5 procent av all hudcancer står den för tre gånger så många dödsfall som de andra formerna (Cancer facts & figure, 2012). I Sverige är melanom den sjätte mest vanliga cancerformen och över det senaste årtiondet har canceren ökat (socialstyrelsen, 2008).

2.2 Faktorer som kan påverka hudcancer

Det finns väldokumenterade etiologiska¹ faktorer till uppkomst av hudcancer men eftersom det beror på flera komplexa orsaker kan massmediernas rapportering om orsaker skapa förvirring hos allmänheten (Vu et al, 2010). Däremot spelar livsstilen en viktig roll som kan styra uppkomsten och många orsaker kan därför samspela (Socialstyrelsen, 2008). Tidigare epidemiologiska studier har visat på att solskyddsmedel förknippas med ökad risk för hudcancer malignt melanom (Autier et al, 1997; Autier et al, 1995; Westerdahl et al, 1995). Anledningen till denna risk är för att solskyddsmedel förlänger solbränna vilket också blockerar kroppens naturliga signaler av för mycket intag av sol och när denna signalen försvinner utsätter sig huden för en ökad risk av hudcancer (ibid). Eftersom solskyddsprodukter förhindrar hudskador jämfört med inget skydd alls har därför dessa produkter förespråkats som ett medel som förebygger mot solbränna (Autier, 1995). Debatten mellan D-vitamin och användandet av solskydd i medier har kritiserats för sin brist på noggrannhet och en tendens att en nyhet går till överdrift är inget nytt fenomen (Larsson, Oxman Carling och Herrin, 2003; Langerbecker et al, 2011). I restriktiva länder med låg solintensitet kan det vara skadligt för allmänheten att inte vistas i solen och att bära solskyddsmedel kontinuerligt skulle kunna skada både hälsan och miljön (McDonnell et al, 2016; Lundqvist et al, 2014). Detta påvisar en svensk studie utförd av Karolinska Institutet om att cancerrisken kan fördubblas hos de som undviker solexponering jämfört med de som exponerar sig regelbundet (Lundqvist et al, 2014). Även om D-vitamin från solens UV-strålar bidrar med många fördelar för kroppen kan överdriven och oregelbunden solexponering skapa hot mot människors hälsa (Lundqvist et al, 2014; Berwick et al, 2005). Det är främst överdriven och oregelbunden solexponering som enligt Berwick et al (2005) kan utgöra en betydande etiologisk faktor till uppkomst av hudcancer.

2.3 Mediers relation till hudcancerfrågan

Historiskt sett har det inte alltid ansetts attraktivt eller önskvärt att vara solbränd i västvärlden och i Nordamerika (Deborah & Sarnoff, 2011). I början av 1900-talet betraktades personer med solbränd hud som en indikation på en arbetarklass eller utomhusarbetare medan en icke solbränd hud förknippades med rikedom som under denna tid betraktades som önskvärt (ibid). Solbränna blev inte populärt förrän vid 1920-talet när den franska modedesignern CoCo Chanel inkorporerade och införlivade modeller med solbränna tillsammans med sin kläddesign som blev ett nytt uttalande inom modevärlden (ibid). Sedan dess blev det önskvärt att solbränna istället ansågs vara en indikation på god hälsa, rikedom och prestige (Mahler et al, 2010). Även om en sådan skönhetsutveckling orsakat olika faktorer för riskfyllda beteenden är det klart att massmedier är en viktig faktor. Mahler et al (2010) påstår

---

¹ Etiologi är läran om sjukdomsorsaker; många faktorer kan orsaka sjukdom (NE, 2019)

att det nya utseendet som CoCo Chanel främjade som ett nytt koncept inom modebranschen skulle inte ha fått så stark fotfäste utan medier och en koppling mellan att vara solbränd i förhållande till social status skulle sannolikt inte ha bibehållit om den inte förstärkts genom medier.

Då hudcancer har eskalerat med åren är det viktigt att belysa den roll som medier har, i att främja såväl som motarbeta riskfulla beteenden gällande solning. Tidigare forskning om allmänhetens riskuppfattning gällande solning har påvisat att individer främst unga vuxna, i stor omfattning fortsätter att sola i stora mängder utan tillräckligt med skydd trots ökad medvetenhet (Sjöberg, Holm, Ullén & Brandberg, 2004; Beasley & Kittel, 1997; Clarke, Williams & Arthey, 1997; Robinson, Rigel & Amonette, 1997). Trots att det har påtalats om en ökad medvetenhet så menar Vu et al (2010) att medvetenheten hos vissa segment av befolkningen, i deras fall kontorsarbetare i Brisbane, har istället en förvirrad bild av solskydd. Detta ledde till en reducering av deltagarnas solbeskyddande beteenden. Forskare har även kommit fram till att den primära faktorn som motiverar unga vuxna till att vara solbruna är för att det anses vara attraktivt (Mahler, Beckerley & Vogel, 2010; Robinson et al, 1997). Det påvisar bland annat en studie av Mahler et al (2010) som ville undersöka graden av betydelsen i att vara solbränd genom att granska deltagares bedömningar av olika fotografier på modeller med eller utan solbränna. Graden av betydelsen hos deltagarna visade sig vara av stor vikt då fotografierna på modellerna med solbränd hud bedömdes vara attraktivast. Då unga tenderar att få hög eller oregelbunden solexponering har emellertid studier även visat att mediers roll utgör en betydande faktor för hur attityder formats (Mahler et al, 2010; Robinson et al, 1997; Vu et al, 2010). Forskare påstår att massmedier, i synnerhet tidningar, annonser och tv-program inte enbart spelar en inflytelserik roll för att sprida information, utan även har en makt att främja eller motarbeta riskfulla beteenden gällande solning (Theobald, Marks, Hill & Dorevitch, 1991; Vu et al, 2010).

Det finns forskning som har visat att massmedier varit till effektiv användning för allmänheten att främja diagnoser av hudcancer. Det visar bland annat en studie gjord av Theobald, Marks, Hill och Dorevitch (1991) som undersökte effekten av en tittargrupp från tv-programmet "60 minutes" där tre avsnitt av programmet handlade om malignt melanom. Studien ville ta reda på om tittarna avsåg att söka läkarvård samt om de gjorde det som ett resultat av tv-programmet. Studien gick ut på att telefonintervjua personer som såg Tv-programmet, vilket utgjorde 113 personer som blev intervjuade (Theobald et al, 1991). Resultatet av studien visade att 73% av tittarna ansåg att informationen i avsnitten var tillförlitliga, 56% av tittarna undersökte sin egen hud, 36% undersökte någon annans hud, 4,5% planerade att besöka en läkare för misstänkt av hudcancer malignt melanom och inom fyra veckor efter tv-programmet gick tre personer till en läkare för att undersökas (Theobald et al, 1991). Tre månader efter tv-programmet hade en ökning observerats i antalet melanom diagnoser jämfört med de som

diagnostiserades under samma period året innan, en ökning som visades med 167%. Detta påvisade Theobald et al (1991) i sin studie att ett enda tv-program, som under denna tid hade 208,000 tittare från delstaten Victoria i södra Australien, har kunnat ge nödvändig information om förebyggandet av malignt melanom.

I motsats till solens skadliga effekter resulterar också solens UV-strålning i produktionen av D-vitamin (McDonnel et al, 2016). Lämpliga intag av D-vitamin är livsnödvändiga för att bland annat bibehålla och förstärka vår immunförsvar, våra ben och vår skelett (McDonnel et al, 2016). Under det senaste decenniet har en ökad forskning resulterat i andra möjliga hälsofördelar om solens produktion av D-vitamin som har uppmärksammats i medier. Enligt Vu et al (2010) anses detta oroväckande då följderna kan leda till ett minskat solskydds beteende och därmed en ökad risk för hudcancer. Studien som Vu et al (2010) genomförde ville ta reda på kunskaper och attityder om D-vitamin och dess associationer mot solskydd bland kontorsarbetare i Brisbane, Australien. Av de 2867 personer som deltog indikerade 69% av deltagarna att de hade hört talats om D-vitamin i massmedier. Resultatet av studien visade att brist på kunskap om D-vitamin var uppenbart då Vu et al (2010) menade att 28% indikerade att mer än 20 minuter i solen behövdes för att nå tillräckligt intag av D-vitamin på vintern. Enligt Vu et al (2010) räcker det med 20 minuter i solen och inte mer. Studien var signifikant associerat till den australiensiska vädermiljön med ökad tid utomhus på vintern och minskad användning av solskyddsmedel. 11% som trodde att solskyddsmedel kan orsaka D-vitaminbrist var mindre benägna att använda regelbunden solskyddsmedel. Resultatet som studien fick visar Vu et al (2010) att det finns viss förvirring hos deltagarna kring exponering av solen och D-vitamin som kan leda till ett minskat solskydds beteende.

2.4 Nyhetsrapporteringar om hudcancer

Tidigare internationell forskning kring nyhetsrapporteringar om hudcancer har påvisat sig vara förvirrande eller täcker för lite information (Larsson et al, 2003; Scully et al, 2014; Perez et al, 2015; Scully et al, 2008; Theobald et al, 1991). I en studie av Larsson et al (2003) undersöktes varför medicinska rapporter täcker för lite information. Studien granskade olika fokusgrupper av medicinjournalister i 37 länder där Larsson et al (2003) utförde semistrukturerade telefonintervjuer. Resultaten av studien identifierade tre stora hinder som medicinjournalisterna uttalade sig om. Dessa visade sig vara brist på tid, utrymme och kunskap bland journalisterna men att hindren också berodde på typer av medier och graden av erfarenhet (Larsson et al, 2003). Studien visade även att många hälsoreportrar anser att det är svårt att hitta experter som är villiga att samarbeta med journalister och därför ville samtliga respondenter ha tillgång till kortfattad, tillförlitlig och aktuell bakgrundsinformation som finns tillgängliga på internet, hos myndigheter eller organisationer (ibid).

I en amerikansk studie analyserades nyhetsmediers rapportering om hudcancer och hur det kan förebyggas (Stryker, Solky & Emons, 2005). Studien utförde en innehållsanalys av 921 nyhetsartiklar från år 1979 fram till år 2003 där forskarna ville ta reda på graden av uppmärksamhet om strategier kring förebyggandet av hudcancer. Resultaten av studien visade att mediernas uppmärksammande av hudcancer inte hade ökat sedan 1986. Enligt Stryker et al (2005) visade det sig att 31,8% av samtliga nyhetsrapporteringar som undersöktes handlade om att förebygga hudcancer och 24,4% handlade om att upptäcka och behandla hudcancer och de resterande rapporteringar handlade främst om olika cancerhistorier som drabbats av olika individer. Då Stryker et al (2005) i sin studie visat på att mediernas uppmärksamhet av hudcancer inte hade ökat sedan 1986 har en annan australiensisk studie istället påvisat ett annat resultat. Den australiensiska studien som utfördes av Scully et al (2008) hade istället visat på en förändring av nyhetsrapportering om hudcancer över tid. Studien syftade till att ge en övergripande översikt över nyhetstrender om olika solskyddsfrågor i en australiensisk miljö över en 14 årsperiod beräknat från år 1993 fram till 2006. De mest frekventa teman som rapporterades var om hälsoeffekternas UV-strålningar och D-vitamin som blev mer och mer dominerande i nyhetsrapporteringar över tid. Resultatet av detta tyder Scully et al (2008) att en blandning av olika solskyddsrelaterade frågor som omfattas av synpunkter över solskydd har förändrats över tid i Australien, vilket har resulterat i större utsträckning av kontroversiella frågor som forskarna anses inte vara nödvändigtvis positiva för målet att använda sig av solskydd.

Samtliga forskare som har studerat mediernas information om förebyggande av hudcancer menar att kampanjer är de mest effektivaste sättet att utbilda allmänheten och att det bör skapas mer kampanjer för framtida påverkan (Perez et al, 2015; Scully et al, 2008; Theobald et al, 1991; Strykers et al, 2005; Scully, 2014). Samtliga forskare är också eniga om att det, i stor utsträckning, inte har skett någon stor förändring kring rapportering om hudcancer över tid (ibid). Däremot har Scully et al (2008) med sin studie visat på en ny trend i nyhetsmedier i Australien, nämligen debatten om D-vitamin som krockar med många solskyddsprodukters funktioner som blockerar intaget av D-vitamin (ibid).

Det finns både svenska och internationella studier om allmänhetens riskuppfattningar avseende solning (Sjöberg, Holm, Ullén & Brandberg, 2004; Dixon et al, 2008). Denna studie kommer istället att riktas mot nyhetsmediernas information om fenomenet. Från och med 1980-talet har det funnits en del internationell forskning gjord på mediernas innehåll, bland annat nyhetsmedier gällande hur hudcancerfrågan uppmärksammas (Scully et al, 2014; Perez et al, 2015; Scully et al, 2008; Theobald et al, 1991). I ett svenskt sammanhang saknas dock motsvarande studier. Jag vill med denna undersökning fylla den vetenskapliga luckan som troligtvis kan utgöra referensmaterial både komparativt och kumulativt för både tidigare och vidare forskning.

3. Teori

Nyhetsmedier har ett visst antal sidor att fylla varje dygn vilket leder till påtryck av journalisterna från ledningen att prestera mer, bättre och billigare (Järvå & Dahlgren, 2013; von Krogh, 2011; Palm, 2002; Entman, 1993). Konsekvenserna till detta förklarar von Krogh (2011) att det blir färre specialistreportrar och fler allmänreportrar, vilket innebär att den djupa kunskapen inom specialiserade områden minskar. Detta instämmer även Palm (2002) och förklarar att journalisterna blir därför mer bundna av källor från organisationer som kan influera och utöva inflytande av nyhetsrapporteringar då det är billigare och effektivare. De arbetsrutinerna som journalisterna har består av begränsade tidsramar som gör så att det saknar tid att tänka på hur de ska välja, värdera och strukturera information för att sedan forma den till en nyhet. Eftersom journalisterna behöver producera snabbt i samband med att leva upp till kraven som kommer från vare sig redaktionsledningar, organisationer eller externa aktörer förklarar Entman (1993) behovet av olika kognitiva strukturer eller ramar. De kognitiva ramarna är en bekvämlighetsvillkor för journalister då de genomförs ett snabbt och rutinmässigt urval av stora mängder information (Pan & Kosicki, 1993). Dessa kognitiva ramar kommer att tydliggöras senare i kapitlet.

3.1 Agenda-setting

För inte så länge sedan utvidgades mediebranschen och processen genom val av nyheter började att ta sig en form år 1972 (Balnaves, Donald & Shoemith, 2009). Under denna period upptäcktes det att nyhetsmedier spelat en stor roll i att sätta agendan för dagens problem genom att vissa frågor rangordnas högst upp medan andra frågor placeras längre ner (McCombs & Shaw, 1972). Detta kallade McCombs och Shaw för *Agenda-setting*, dagordningsfunktion, som handlar om att medier inte har så stor påverkan med att styra vad människor har för olika åsikter men däremot är medier skickliga på att styra vad människor har åsikt om. McCombs och Shaw (1972) som myntade teorin menar att om medier väljer att uppmärksamma ett fenomen kommer mottagaren med största sannolikhet att uppfatta fenomenet som viktig. Ju mer medierna uppmärksammar fenomenet desto mer tillgänglig blir den i minnet. Det beror på att verkligheten är i den grad obegränsad att allmänheten inte själva kan undersöka den utan räknar med att journalister, som Järvå och Dahlgren (2013) förklarar, fungerar som *gatekeepers* som filtrerar och tar fram det som är väsentligt utifrån samhällsperspektiv.

Agenda-setting har två nivåer där den första nivån handlar om att medier påverkar information vi tänker på och har åsikt om, medan den andra nivån behandlar begreppet *framing* och *priming* som innebär hur vi tänker på informationens attribut. Massmedier kan alltså dels framhäva ett viss regelbundet samhällsfenomen och på så vis påverka allmänheten att tänka på detta fenomenet oftare och därmed se det som en viktigare samhällsfråga än andra. Massmedier kan sedan dels rama

in samhällsfrågan så att de bara återger ett visst perspektiv av fenomenet (Balnaves et al, 2009; Järvå & Dahlgren, 2003). Det ena handlar om vilket objekt vi tänker på och det andra handlar om vilka attribut av objektet vi tänker på (Balnaves et al, 2009; Järvå & Dahlgren, 2003). Termerna *framing* och *priming* kommer att tydliggöras vidare i detta kapitlet. Det finns en betydelsefull faktor som styr individens påverkan vad gäller *Agenda-setting*. Mycket beror på hur stor tidigare erfarenhet individerna har av sakfrågan. De som inte har någon direkt erfarenhet som Järvå och Dahlgren (2013) förklarar är mer benägna att påverkas av mediernas gestaltning, än de som har en direkt erfarenhet.

3.2 Nyhetsramar

Framing har en ganska bred förklaring och kan användas på innehållet i massmedier på samma sätt som på hur människor uppfattar massmedieinnehållet (Entman, 1993). *Framing* innebär att välja ut och framhäva en del av detaljer av ett fenomen och ignorera andra för att på så sätt placera ramarna för debatt och vilka argument som tillåts inom den (Entman, 1993). Detta menar Entman (1993) att tillsammans med mediernas dagordningsmakt bidrar *framing* till att förstå hur medier kan påverka vad vi tänker på. *Framing* är som en kognitiv process som journalister använder för att begränsa den komplexa verkligheten som deras nyhetsbevakning täcker. En nyhetsprocess medför sin text med vissa nyhetsramar som presenteras och där vissa aspekter och perspektiv lyfts fram före andra (Entman, 1993; Price, Tewksbury & Powers, 1997). *Framing* kan vara som ett stöd för att journalister ska kunna producera snabbt och samtidigt anpassa sig till interna och externa krav som ställs på nyhetsproduktionen (Järvå & Dahlgren, 2013; Pan & Kosicki, 1993). När en redaktion har bestämt att ett ämne ska bevakas får uppdraget ett identifikationsord som förklarar att en sådan kategorisering leder till aktivering av vissa nyhetsramar men inte andra. Detta har stor betydelse för hur en händelse eller ett fenomen skildras i medier. Då många händelser eller fenomen som journalister ställs inför är mångtydiga blir detta ett dilemma i flertal nyhetsrapporteringar (Donsbach, 2004; Trumbo et al, 1998).

Problem och lösningsramen

Generellt handlar nyheter om problem som är av en direkt eller indirekt art. Inom *framing* har man identifierat problem och lösningar av problemet i nyheter, det vill säga en *problem- och lösningsram* som kan skilja sig lite från diverse beskrivningar (Entman, 1993; Trumbo, 1996; Altheide, 1997; Griffin et al, 1995). Problemramen i nyheter menar Entman (1993) att identifiera problemet som i sin tur kräver diagnos av problemets orsaker, identifiera moraliska uppskattningar och proponera lösningar av problemet. Denna typ av problemram byggde Trumbo (1996) vidare på i sin forskning om amerikanska dagstidningars rapportering om klimatförändringar och där problemramen delades in i fyra kategorier. Dessa fyra kategorier bestod av problemidentifiering, diagnostisering av orsaker, moraliska bedömningar samt förslag till lösningar av problemet. Altheide (1997) beskriver

problemramen som ett oönskat tillstånd eller en oönskad situation som något som bör lösas. Tillvägagångssättet som Altheide (1997) använde sig av i sin undersökning innebar att kategorisera artiklars inledning med en allmän slutsats om att någonting är fel och att lösningar bör göras för att handskas med problemen. Tillvägagångssättet som Griffin et al (1995) använde sig av i sin studie av amerikanska tidningars rapporter om hälsorisker delades istället ramen in i problem och lösningsram. Detta menade Griffin et al (1995) att problemramen utgör problem medan lösningsramen framhäver vad som bör göras eller vilka lösningar som bör vidtas. Samtliga forskare kom fram till att problemramen dominerades och i många fall förekom det dubbelt så ofta som lösningsramen (Entman, 1993; Trumbo, 1996; Altheide, 1997; Griffin et al, 1995).

Den tematiska och episodiska ramen

Iyengars (1991) indelning av nyheter i tematiska och episodiska ramar handlar om att nyheter om ett ämne/fenomen kan presenteras som generella eller specifika. Den *tematiska- och den episodiska ramen* har även andra termer som Vreese (2005) kallar för *generic* och *issue-specifik frames*. Den tematiska ramen innefattar ramar som handlar om ett ämne i övergripande ord som sätter in händelser eller frågor i större sammanhang (Iyengar, 1991). Ett exempel från Vreese (2005) genom den tematiska ramen, kan medier formulera om ett allmänt fenomen och vad olika myndigheter eller samhällsinstitutioner gör för att behandla fenomenet. Med den episodiska ramen framställs istället konkreta händelser som isolerande eller som enskilda fall (Iyengar, 1991; Vreese, 2005; Strömbäck, 2009). Sammanfattningsvis skapar den tematiska ramen ansvarutkrävning på samhällsnivå medan den episodiska ramen istället lägger ansvaret för problematiken på individnivå. I relation till den tematiska och den episodiska ramen kan medier påverka individens uppfattning om vad som har hänt samt vem/vilka som är ansvariga för händelserna (Iyengar, 1991). Samtliga forskare kom fram till att den episodiska nyhetsramen dominerade i nyhetsbevakningar (Iyengar, 1991; Iyengar & Simon, 1993; Vreese, 2005).

Human interest ramen

Human interest ramen har en viktig roll inom *framing* där fokus genereras fram på grupp nivåer samt individ nivåer för att på så sätt kunna ge problemet ett ansikte (Håkansson, 2000; Semetko & Valkenburg, 2000). Detta tillvägagångssätt är nära relaterad till journalistisk nyhetsvärderingsprincip som vilar på en grogrund som frambringa antaganden som journalisterna har om läsarna (Wiess & Singer, 1988). Detta görs genom konkretisering av ämnen och fenomen av abstrakt art som bidrar till att läsarna får det lättare att relatera samt att fångas emotionellt (Wiess & Singer, 1988). Journalister tenderar att associera specifika frågor/ämnen till specifika nyhetsramar, vilket i sin tur medför till konsekvenser kring hur frågorna/ämnena konstrueras. Detta kunde Weiss och Singer (1988) påvisa i sin studie att samhällsvetenskaplig forskning inte ofta uppvisades som vetenskap i amerikanska nyhetsmedier, utan presenterades i fack så som brott, politik och utbildning. Som

konsekvens till detta innehöll nyheterna mindre vetenskaplig information (Wiess & Singer, 1988). Forskning har kommit fram till att det rapporteras i hög utsträckning om olika individers upplevelser/erfarenheter av cancer (Neuman, 1992; Stryker et al, 2005).

3.4 Priming

Konceptet *priming* har utforskats grundligt och fick sitt begrepp mot slutet av 1970-talet. Däremot har forskning om fenomenet i själva verket existerat sedan 1960-talet som finns beskrivet i litteraturen ännu tidigare (Järvå & Dalgren, 2003). Tanken bakom begreppet är att det mänskliga minnet är sammanvävt i vad Järvå och Dalgren (2003) förklarar som associationskedjor. När en del av en associationskedja aktiveras, aktiveras samtidigt allt som är associerat till individens minne. *Priming* kan skiljas i olika variationer men principen är likadan (ibid). En *priming* kan aktivera individen på olika sätt så som ord, begrepp, känslor och associationskedjor. Aktiveringen gör att individen i ett senare skeende med hög sannolikhet låter sig kontrolleras av det som aktiverats. Denna aktivering kan inträffa helt öppet eller i det fördolda (ibid).

Ur en nyhetskontext inträffar *priming* när nyhetsinnehåll föreslår allmänheten att använda specifika problem som referenser för att utvärdera fenomenets resultat. *Priming* bygger på minnesbaseringar för att behandla information (Iyengar & Kinder, 1997). Detta menar Iyengar och Kinder (1997) att människor bildar attityder utifrån de överväganden som är mest framträdande eller tillgängliga när de fattar beslut. I huvudsak kan framträdanden och frekventa nyhetsrapporteringar utveckla mönster som enkelt kan *primas* i påföljande sammanhang (ibid). Genom att framställa vissa frågor att bli mer betydelsefulla i människors sinne kan massmedier också forma idéer som allmänheten tar hänsyn till vid bedömning av problemen, i detta sammanhang *priming*.

4. Problemformulering

Jag vill veta hur det ser ut inom svenska förhållanden kring nyhetsmediers rapportering om hudcancer. Då menas det med bakgrund av det som har beskrivits hittills, vilket är att få frambringa ljus över hur stor utsträckning hudcancer fångas upp inom nyhetsmediers rapportering för att sedan se på om det uppstår olika eller upprepade nyhetsmönster som ramar in. Studien kommer att behandla det kvantitativa perspektivet med stöd av nyhetsramsanalys. Som det har visats tidigare så saknas det gedigen information inom svenska förhållanden vad gäller nyhetsmediers rapportering av hudcancer. Därmed existerar det ett behov av att frambringa ljus över fenomenet. Att också kunna observera om det ges en förenklad bild som är otillräcklig kring hudcancer är av intresse. Med förenklad och otillräcklig informationsrapportering kring hudcancer så menas det om medier berättar grundligt om denna typ av cancer med stöd av råd från olika experter inom området. Det finns nyckelbegrepp som har visat sig vara viktiga i tidigare studier, nämligen solens UV-strålningar, D-vitamin och solskydd som har framhävt viktiga kopplingar och förklaringar i relation till hudcancer. Komplexiteten kring dessa tre begrepp har att göra med deras relation sinsemellan, då solens UVB-strålning behövs för att produktionen av D-vitamin skall ske medan många solskyddsmedel blockerar intaget av D-vitamin. Därmed finns en möjlig risk för utvecklandet av hudcancer. Jag kommer därför att också uppmärksamma om de tas med några av de nyckelbegreppen i beaktning när det kommer till nyhetsmediernas rapportering. Olika faktorer utgör källa till uppkomsten av hudcancer och meningen är att kunna se hur nyhetsmedier väljer att frammana sin information av det komplexa medicinska cancerfenomenet. Förklaringar som massmedier ger har också visat sig vara förvirrande eller täcker för lite information och detta har tidigare påvisats utifrån internationell forskning. Därför finns det även ett intresse att uppmärksamma hur det ser ut inom svenska nyhetsmedier. Studien kommer att undersöka hur hudcancer rapporteras i nyhetsmedierna *Expressen* och *Svenska Dagbladet*.

3.1 Syfte

Syftet med studien är att analysera två av Sveriges nyhetsmedier med störst räckvidd, nämligen kvällstidningen *Expressen* och dagstidningen *Svenska-Dagbladet* kring deras rapportering om hudcancer från år 1995 till år 2017. Rapportering om hudcancer analyseras med hjälp av kvantitativ innehållsanalys med stöd av tre nyhetsramar, nämligen *Problem- och lösningsramen*, *den tematiska- och episodiska ramen* samt *human interest ramen*. Jag vill undersöka i vilken utsträckning *Expressen* och *Svenska Dagbladet* rapporterar om hudcancer samt hur ofta och i vilka sammanhang de tre nyhetsramarna förekommer i rapporteringarna.

3.2 Frågeställningar

- I vilken utsträckning rapporterade *Expressen* och *Svenska Dagbladet* om hudcancer från år 1995 till år 2017?

Med denna forskningsfråga vill jag undersöka hur många artiklar som berör hudcancer samt vilka typer av hudcancer som förekommer i nyhetsmedierna för att se hur utsträckningen ser ut över tid. De tre vanligaste formerna av hudcancer som kan orsakas av solens ultravioletta strålar är malignt melanom, skivepitelcancer och basalceller. Denna typ av kartläggning kommer också att kunna stödja och vägleda mig till information som kan vara intressanta att undersöka och som lättare kommer att stärka min nästkommande frågeställning.

- I vilken utsträckning används de olika nyhetsramarna i *Expressen* och *Svenska Dagbladet* i rapporteringarna om hudcancer från år 1995 till år 2017?

Med denna forskningsfråga vill jag undersöka i vilken utsträckning nyhetsramarna används i nyhetsmedierna från år 1995 till år 2017. De tre nyhetsramarna inkluderar *problem- och lösningsramen*, *den tematiska- och episodiska ramen* samt *human interest ramen* där jag vill granska hur nyhetsramarna utsträcker sig över tid. Här vill jag också ta reda på om det har skett skiftningar, ökningar eller sänkningar inom nyhetsramarna genom åren.

- Hur ofta och i vilka sammanhang används nyhetsramarna i *Expressen* och *Svenska Dagbladet* i rapporteringarna om hudcancer?

Med den tredje forskningsfråga som undersöker hur ofta och i vilka sammanhang nyhetsramarna används i nyhetsmedierna vill jag också se rapporternas vanligaste händelsemönster och vad som uttrycks inom ramarna. När det kommer till rapportering om hudcancer kommer UV-strålningar, D-vitamin och solskydd tas i beaktande över hur ofta och i vilka sammanhang begreppen uppstår. Med hjälp av denna forskningsfråga kan vi se hur nyhetsmedier väljer att frammana sin information om hudcancer genom samtliga nyhetsramar.

3.3 Avgränsning

Studiens kvantitativa arbete kommer att beröra hur rapporteringen om hudcancer sett ut under en 22-årsperiod, det vill säga om rapporteringen har ökat, minskat eller är densamma. Studien kommer också att se på användningen av olika nyhetsramar och vad som får mest utrymme inom rapporteringen om hudcancer. Det finns en mängd olika nyhetsramar som svarar på specifika frågor inom nyhetsramsanalys. En avgränsning gjordes på tre nyhetsramar som berör vilka grupper/individer som drabbas eller som får stå i centrum, vilka primära orsaker som dyker upp samt vilka primära lösningar som rapporteras inom hudcancer. Studien kommer endast att undersöka Expressens och Svenska Dagbladet tryckta tidningar.

5. Metod

Studien använder sig av en kvantitativ metod för att kunna svara på uppsatsens frågeställningar. En kvantitativ innehållsanalys är mest tillämpbar för studien då utgångspunkten är att dra generella slutsatser ur ett större material. Metoden gör det möjligt att ge en helhetsbild över samtliga nyhetsmedier i form av mätbara resultat som presenteras i diagram och tabeller. I följande kapitel diskuteras val av metod och tillvägagångssätt, liksom operationaliseringen av de tre valda nyhetsramarna. Därefter diskuteras studiens urvalsmetod följt av validitet och reliabilitet.

5.1 Kvantitativ innehållsanalys

En kvantitativ innehållsanalys består av sina två komponenter som är *kvantitativ* och *innehållsanalys*. Tillsammans medför komponenterna en struktur som innebär att ombilda innehåll i text, film, ljud och bild till numeriska värden för att sedan synliggöra resultaten i diagram och tabeller (Esaiasson et al, 2017; Bergström & Boréus, 2005; Ekström & Larsson, 2010; Østbye et al, 2004). Denna studie kommer endast att analysera skriven text. Genom en kvantitativ innehållsanalys introduceras resultat i form av *frekvenser* och *utrymme* som innebär hur ofta eller hur mycket information förekommer i innehållet som undersöks (Esaiasson et al, 2017). I den här uppsatsen handlar det om nyhetsinslag och där nyhetsartiklar om hudcancer kommer att kvantifieras. Det som begränsar den kvantitativa innehållsanalysen är att metoden endast kan uttala sig om textens manifesta innebörd det vill säga, dess omedelbara betydelse (Østbye et al, 2004). Detta innebär som Østbye et al (2004) förklarar att den latentia innebörden, det vill säga den underliggande betydelsen, går förlorad. Dock kräver de innehållsliga enheterna tolkning från forskarens sida så att tolkningarna kan kvantifieras på ett effektivt sätt. Innehållsanalysen kan nyttjas för att hitta mönster i större textmängder genom att göra en induktiv kodning som denna studie kommer att tillämpa sig av (Bergström & Boréus, 2005).

5.3 Operationalisering

Operationalisering som Esaiasson et al (2004) beskriver är den process som omvandlar teoretiska begrepp till operationella indikatorer. Innehållet i dessa operationella indikatorer förenklas och blir systematiskt mätbara (Esaiasson et al, 2017). Vad som väljs och används i operationaliseringar avgör hur stor betydelse för vilka resultat som kommer fram samt hur säkra resultaten blir (ibid). Kvantitativ innehållsanalys handlar till stor del om att fylla en datamatrix med information. Datamatrixen kräver tydliga *analysenheter*, *variabler* och *variabelvärden* (Esaiasson et al, 2017; Ekström & Larsson, 2010). Med *analysenheter* visas objekt eller fall som kommer att undersökas och där kännetecknen hos dessa objekt beskrivs i form av *variabler*. Varje variabel har också olika värden eller kännetecknen som är *variabelvärden* (Esaiasson et al, 2017). Varje variabel har minst två variabelvärden som bygger på entydiga principer vilket krävde

förförståelse och noggrannhet att välja vilka värden som skulle mest närma sig till studiens syfte.

För att analysera artiklarnas nyhetsramar utnyttjade jag mig av nyheternas huvudrubrik, ingress, huvudtema samt artikelns helhet. Samtliga forskare definierar det mest intressanta i artiklar att vara huvudrubrik och ingress eftersom det är där informationen lyfts fram (Griffin & Dunwoody, 1997; Trumbo, 1996). Jag ville ytterligare läsa artiklarnas helhet för att kunna bedöma informationen och för att koda mer ömsesidigt och omsorgsfullt. Däremot innehåller det viktigaste och mest intressanta att vara huvudrubrik och ingress då det är där skribenterna väljer att framhäva och locka till läsare. Samtidigt bygger huvudrubrik och ingress i sin tur på att nyheter antags ha relevant struktur som helhet.

5.3.1 Förtydligande av nyhetsramarna

Problem- och lösningsramen

Altheide (1997) och Griffin et al (1995) definierar denna ram som huvudsakligen framställer en viss fråga som ett problem som bör lösas. Enligt Trumbo (1996) delades problemramen i olika kategorier samt förslag till lösningar av problemet. Med stöd av forskarnas definition av problem och lösningar kunde jag lättare definiera rapporteringsmönstren av hudcancer (Griffin et al; 1995; Altheid; 1997; Trumbo; 1996). Tillvägagångssättet som jag använde mig av för att analysera rapporteringarna delade jag in ramen i problem och lösningsram. I min studie fokuserades problemramen i huvudsakligen på hudcancerfrågan som ett problem och därifrån observerades och analyserades olika primära orsaker till hudcancer och i lösningsramen fokuserades olika primära lösningar till att motverka hudcancer. *Problem- och lösningsramen* krävde en mer djupgående analys. Hudcancer är ett växande hälsoproblem som beror på olika faktorer och meningen var att med stöd av tidigare forskning samt en överblick över nyhetsrapporterna kunna plocka fram olika principer för att komma närmare om vad som mest kommer till tals inom hudcancerreporterna. Min analys av problemramen har fördelats på sex variabelvärden som bland annat UV-strålar, Solbränna, solarium, skid- och utomlandsresor eller ozonlagret som primära orsaker. Min analys av lösningsramen har fördelats på fem variabelvärden som bland annat, solskyddsmedel, råd om att undvika sol, bära skyddande kläder eller undvika solarium (se bilaga 1).

Den tematiska- och episodiska ramen

Definitionen av *den tematiska- och episodiska ramen* menar Iyengars (1991) att de flesta nyhetsartiklarna domineras av en av dessa ramar. I en studie gjort av Lönn (2005) operationaliserades den tematiska och den episodiska ramen inte enbart som två skilda variabelvärden utan det fanns också ett tredje variabelvärde där båda ramarna kunde förekomma i lika stor utsträckning. En sådan analys kräver mer tid att granskas och därför kommer jag att behandla den tematiska och episodiska ramen som två skilda variabelvärden. Den tematiska ramen uttrycker om ett allmänt

fenomen och vad olika myndigheter eller samhällsinstitutioner gör för att behandla fenomenet. Den episodiska ramen fokuserar på enskilda fall eller samhällsgrupper som drabbats och saknar aspekter från den tematiska. Ett bra exempel som liknar den tematiska och episodiska strukturen är Strykers et al (2005) undersökning av nyhetsrapporteringar om hudcancer. Studien kom fram till att 31,8% av nyhetsrapporteringar handlade om att förebygga hudcancer, 24,4% handlade om att upptäcka och behandla hudcancer och de resterande rapporteringar handlade främst om olika cancerhistorier som drabbats av olika individer (Strykers et al, 2005). Med stöd av forskarnas definition av den tematiska och episodiska ramen kunde jag lättare definiera min analys av en sådan rapporteringsstruktur om hudcancer (Iyengars, 1991; Vreese, 2005; Strykers et al, 2005). Tillvägagångssättet som jag använde mig av för att analysera den tematiska och episodiska ramen delade jag in ramen i en tematisk och en episodisk ram. I min studie fokuserades den tematiska ramen genom att hudcancer sågs som det allmänna hälsoproblemet och har fördelats på fyra olika variabelvärden beroende på om artikeln hänvisar till olika råd för självundersökningar, varningstecken eller olika behandlingar från experter från hudläkare, dermatologer etc. Den episodiska ramen har ett variabelvärde som fokuserar på enskilda fall eller samhällsgrupper som lyfts upp vare sig om de drabbats eller har haft en stark anknytning till sjukdomen (se bilaga 1).

Human interest ramen

För att en artikel ska klassas som human interest ram innebär det att enskilda individer lyfts fram och står vid rampljuset i nyhetsartiklar och fungerar som ett typiskt fall på allmänna problem (Håkansson, 2000; Semetko & Valkenburg, 2000). Individen får sitt utrymme att själv komma till tals i artikeln och som får ge sin berättelse eller beskrivning av den egna situationen. Det är individens berättelse som står i fokus och som tar sin plats i artikeln. Min analys av human interest har fått två variabelvärden om det är enskilda individer eller om det är kändisar som lyfts fram. De enskilda individer som lyfts fram kan också vara kändisars bekanta och i ett sådant fall kodar jag in de i variabelvärdet ”kändisar”. Samtliga artiklar har därför kodats efter berättelser som lyfter fram enstaka personer som kommer till tals (se bilaga 1).

Multiple respons

Multipel responsanalys behandlar frågor där fler svar finns möjliga att lagras i många variabler som det finns möjliga svar på. Alla de variabler samlas sedan ihop till en kategori. Till exempel är de tre vanligaste formerna av hudcancer Malignt melanom, skivepitelcancer samt basalceller och med multipel respons underlättas det att se vilka av dessa formerna som förekommer mest i nyhetsmedierna. När det kommer till rapportering om hudcancer kan det också informeras om olika sätt att förebygga sig från sjukdomen samt om olika sätt att upptäcka och behandla sjukdomen. Tidigare forskning har visat att nyhetsmedier förmedlar UV-strålar som den primära källan till uppkomst av hudcancer (Scully et al, 2008). Eftersom jag

också vill ta reda på om UV-strålar, D-vitamin och solskydd finns beaktande när det kommer till rapportering om hudcancer har en sådan *multiple response* skapats.

5.2 Urvalsmetod

Då problem kan uppstå inom generalisering inom kvantitativa undersökningar kan ett så kallat totalurval vara ett optimalt sätt att lösa. Detta innebär att alla relevanta analysenheter undersöks (Esaiasson et al, 2017). I denna studie gjorde jag ett totalurval av nyhetsrapporters tryckta press om hudcancer från *Expressen* och *Svenska Dagbladet* från år 1995 till 2017 genom Retrievers databas. Retrievers mediedatabas har varit lämplig för studiens urval då information som behövdes fanns tillgänglig. Från år 1995 till 2017 gav databasen sammanlagt 796 träffar av enbart tryckta press från *Expressen* och *Svenska Dagbladet* genom sökordet *Hudcancer*. Detta utgjorde 471 träffar från *Expressens* och 325 träffar från *Svenska Dagbladets* tryckta press. Av 796 träffar har 682 tryckta artiklar kommit med i urvalet. Anledningen till att totalurval användes var för att säkra vilka av alla de 796 träffar från Retrievers databas skulle vara relevanta för att uppfylla studiens syfte. De mest intressanta (huvudsakligt innehåll) i artiklar förmedlas i huvudrubrik och ingress (Griffin & Dunwoody, 1997; Trumbo, 1996). Med stöd av samtliga forskare valde jag fram artiklar som nämnde om hudcancer i huvudrubrik och ingress (ibid). Jag läste också artiklarnas helhet. Detta eftersom att det inte enbart handlar om att få med så många artiklar som möjligt men också för att få med så mycket rikligt innehåll som möjligt. De information som söktes i databasen hade ytterligare följande söksträngar: *hudcancer, malignt melanom, skivepitelcancer, basalceller, D-vitamin, UV-strålar, UVB-strålar, solljus, sol, solbränna, solbrännhet, solskydd, solskyddsmedel*.

Studien har avgränsat sitt urval till tryckta tidningar som handlar om hudcancer. Detta innebär att digitala nyhetsartiklar, TV och radio inte har analyserats. Anledningen till att studien utgår från tryckta medier är för att jag går tillbaka i tiden från år 1995 där existensen av digitala nyhetsartiklar inte fanns på denna tid. Därav finns en nyfikenhet samt en anledning att kolla på tryckta mediernas utsträckning av rapportering om hudcancer. Enligt socialstyrelsen (2008) har hudcancer i Sverige ökat över det senaste årtiondet. I dag har det ytterligare gått ett decennium och därför har jag valt att se på studiens tidsomfång som sträcker sig på en 22-årsperiod från år 1995 till 2017. Studien har också valt att avgränsa sig till endast två tidningar, nämligen en dagstidning och en kvällstidning med stor räckvidd. Anledningen till att studien har valt att analysera Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer är för att tidningen anses vara etablerad och sägs rikta sig till högutbildade (Svenska Dagbladet, u.å.). Av Svenska kvällstidningar valde jag att analysera *Expressen* då denna tidning anses vara politiskt obunden med liberala värderingar, en politisk strömning som utger sig vara viktig för demokratin då den betonar vikten av individens värdighet (*Expressen*, 2018).

5.4 Validitet och reliabilitet

Validiteten innebär i stora drag att *man mäter det man avser att mäta*. Detta gäller främst hur relevanta data och analyser är i förhållande till problemformuleringen (Østbye et al, 2004). Validiteten används både om hela analysen och om resultatet av operationaliseringen. Reliabilitet som betyder *tillförlitlighet* innebär kvaliteten i insamling, bearbetning och analys av data (Østbye et al, 2004). För att uppnå en hög validitet kan studien i operationaliseringen utgå från teori och tidigare forskning och då blir studien också tillförlitlig (Esaiasson et al, 2017). Jag har i denna uppsats tagit hänsyn i operationaliseringen som grundar sig i tidigare internationell forskning för att uppnå hög validitet. Dock som det har förklarats tidigare så saknas det en gedigen information inom svenska förhållanden vad gäller nyhetsmediers rapportering om hudcancer. Detta kan innebära att det inte finns möjlighet att ytterligare utgå ifrån variabler och variabelvärden som prövats av svenska forskare.

Reliabiliteten i innehållsanalyser beror till stor del av hur kodningen genomförs. Den kvantitativa innehållsanalysen kräver en till viss del tolkning för att enheterna skall kunna mätas och placeras i rätt kategori (Esaiasson et al, 2017). De ramar som kräver mer specificerade variabelvärden har jag lagt till andra olika principer beroende på rapporternas information. Ett vanligt fel som många kan göra förklarar Esaiasson et al (2017) att i en och samma klassindelning baka samman flera olika principer som i många fall kan utgöra breda begrepp som ställer till problem för typologin. Jag har därför lagt viktiga krav på entydighet för att undvika ett sådant misstag. På så sätt har jag delat in i separata kategorier och sedan i SPSS samlat ihop alla de separata variablerna i olika samlingsgrupper som utgjorde *multiple response*.

För att ytterligare stärka reliabiliteten gjorde jag en så kallad *pilotstudie*. Det kan vara effektivt att testa sitt kodschemat genom att göra en provanalys av materialet utifrån kodschemat. Fördelen med detta är att om problem sedan hittas i kodschemat kan de sedan revideras (Bergström & Boréus, 2005). I denna studie har kodschemat testats på en mindre mängd av materialet innan hela kodningen kunde påbörjas för att på så sätt uppnå en så hög reliabilitet som möjligt. Med *reliabilitet* som avser studiens tillförlitlighet innebär det också att studien kan göras av nästkommande forskare igen och uppnå samma resultat. Efter att ha testat kodningen konstruerades variablerna och rättades efter analysenheterna då onödiga kodenheter sorterades bort, somliga förbättrades för att de skulle passa bättre till materialet och även nya koder tillsattes. De avvikelser som noterades rörde i stort sett kodningar av variabler med mångtydiga och komplicerade kategorier. I dessa fall korrigerades variablerna och hela materialet kodades om enligt de nya kategorierna. Kodschemat bestämmer mycket om hur texten skall tolkas och beroende på hur kodschemat är utformat påverkar det studiens resultat. En bra reliabilitet uppkommer från ett bra kodschemat och om ett kodschemat är sämre konstruerat kan det hända att viktig information går

förlorad. Därför hjälper det att överblicka och se igenom materialet som ska analyseras.

Det kan diskuteras om den valda tidsperioden 1995 till 2017 var representativ för rapporteringen som helhet. Speciella förhållanden råder för dagspress som till exempel om antal rapporteringar utgjorde mer eller mindre på vintertid respektive sommartid. Samtidigt är hudcancer såväl som vintertid som i sommartid en oberoende del i nyhetsarbetarens rytm. Det kan också diskuteras hur representativt mitt urval var för tidningarnas hudcancerreporteringarna över tid. Det går också att diskuteras om det valda nyhetsmedierna var representativ för rapporteringen av hudcancer.

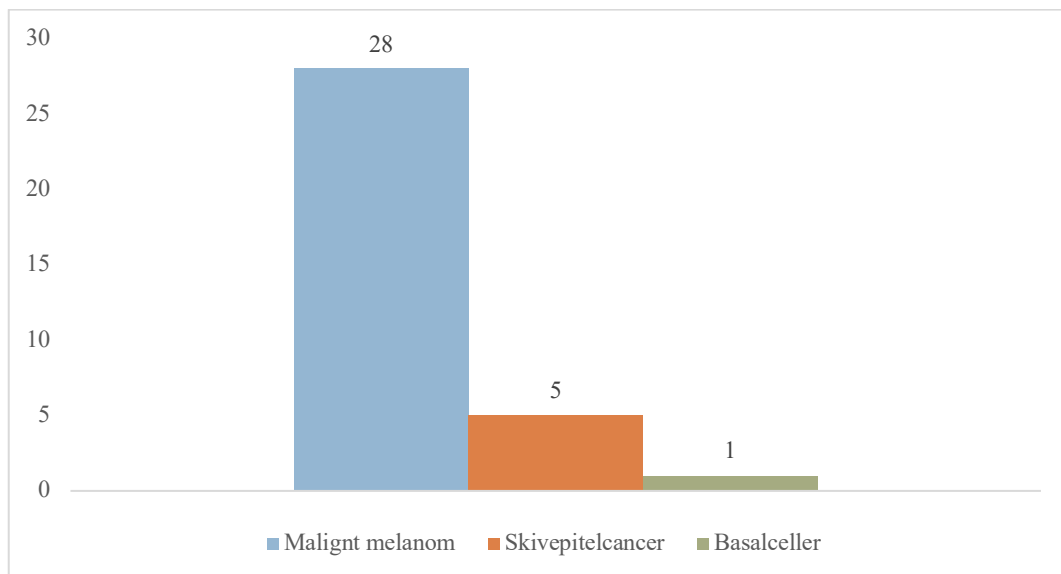
6. Resultat

Studiens resultat presenteras i tre avsnitt som svarar mot uppsatsens frågeställningar. Inledningsvis kommer den första frågeställningen att besvara i vilken utsträckning hudcancer rapporteras i nyhetsmedierna Expressen och Svenska Dagbladet. I nästa resultatdel kommer studien att besvara i vilken utsträckning nyhetsramarna används om hudcancer. Slutligen kommer studien att besvara den sista delen som berör hur ofta och i vilka sammanhang nyhetsramarna används om hudcancer.

6.1 I vilken utsträckning har det rapporterats om hudcancer?

Innan vi kollar på utsträckningen av rapportering om hudcancer har jag redogjort i figur 6.1 för vilka typer av hudcancer som har förekommit mest i nyhetsmedierna. De tre vanligaste formerna av hudcancer som kan orsakas av solens ultravioletta strålar är malignt melanom, skivepitelcancer och basalceller (Schultz, 2016). Denna typ av kartläggning har kommit fram till intressanta resultat att se på.

Figur 6.1 fördelningen av tre hudcancerformer i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 - 2017 (procent)

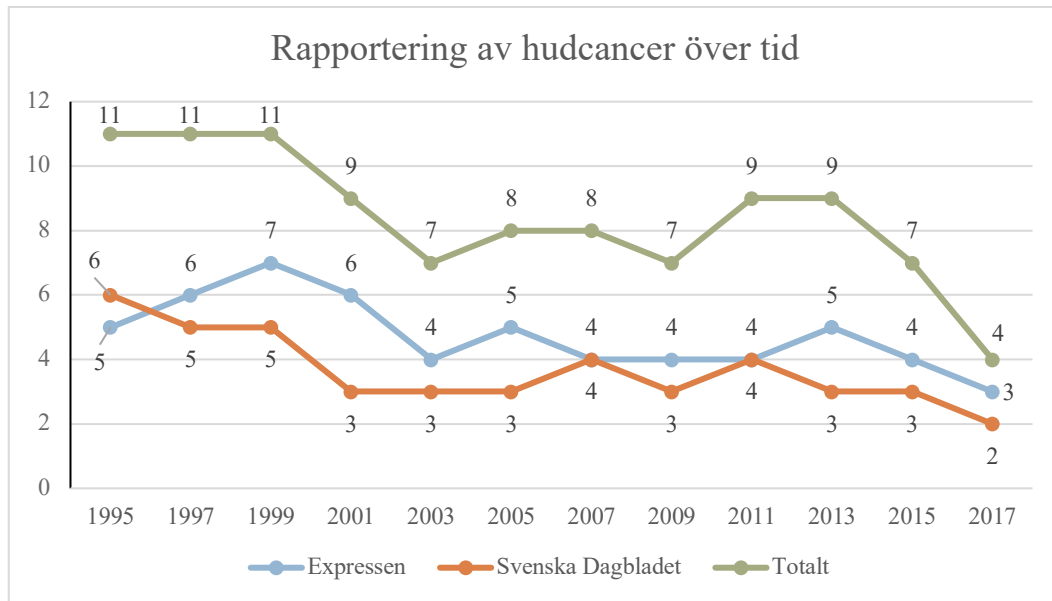
Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar om hudcancer och visar fördelningen av tre cancerformer malignt melanom, skivepitelcancer och basalceller i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer. Rapporteringarna kommer från åren 1995 - 2017.

Av de (N=682) artiklar som analyserats rapporterades det främst om Malignt melanom som står för 28% av rapporterna, vilket motsvarar 193 artiklar. Endast 5% av artiklarna rapporterades det om skivepitelcancer och motsvarar 32 artiklar. Basalceller förekom i endast 4 artiklar som står för cirka 1% av samtliga rapporter. De resterande 66% handlade enbart om hudcancer utan att referera till någon/några av dessa tre hudcancerformerna.

Studiens första forskningsfråga följer i vilken utsträckning *Expressen* och *Svenska Dagbladet* rapporterade om hudcancer från år 1995 till år 2017. För att se hur utsträckningen ser ut över tid har sammanlagt (N=682) artiklar analyserats. Med min första forskningsfråga har jag velat besvara frågan om hur många nyhetsartiklar ur *Expressen* och *Svenska dagbladets* tryckta press som berör hudcancer (se figur 6.2).

Figur 6.2 utsträckningen av rapportering av hudcancer i *Expressen* och *Svenska dagbladet* från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar som analyserats och visar utsträckningen kring rapportering om hudcancer mellan *Expressen* och *Svenska Dagbladet* samt det totala från år 1995 till år 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare och kortfattat ge bild på utsträckningen.

Under 22-års perioden, 1995–2017, rapporterade *Expressen* och *Svenska Dagbladet* om hudcancer i totalt 682 nyhetsartiklar. Det motsvarar i genomsnitt 51 artiklar i de båda tidningarna per år. När vi undersöker hur rapportering om hudcancer har skett över tid respektive per tidning varierar rapporterna mellan åren men resultatet av de samtliga nyhetsmedier ser vi i figur 6.2 att det har minskat med 7%. Under de flesta åren rapporterar *Expressen* i högre utsträckning om hudcancer än vad *Svenska Dagbladet* gör. Även om skillnaden varierade från år till år ser vi en drastisk skillnad mellan *Expressen* och *Svenska Dagbladet* år 2001. Skillnaden vid det året ligger mellan 6 % eller 40 artiklar från *Expressen* och endast 3 % eller 18 artiklar från *Svenska Dagbladet*. En utmärkande del i figur 6.2 är *Expressens* artiklar som toppades vid åren 2001, 2005 samt 2013 och där *Svenska Dagbladets* rapporteringar vid dessa tre tillfällen minskades. En annan viktig utmärkning är år 1999 som hade flest rapporteringar om hudcancer i *Expressen* och som står för 7%. Av de samtliga nyhetsmedier ser vi att rapportering av hudcancer över tid inte har

ökat utan snarare minskat. Dock hade Expressen en succesiv ökning i början av 1995 fram till år 1999 och en minskning från Svenska Dagbladet vid dessa tillfällen.

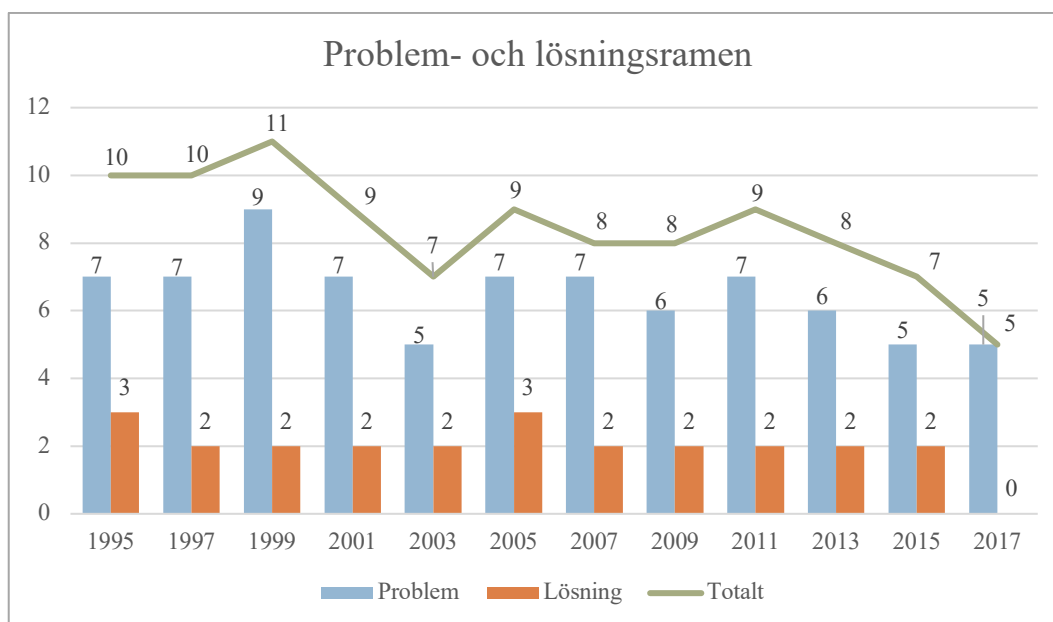
6.2 I vilken utsträckning används nyhetsramarna om hudcancer?

Hittills har studien presenterat resultat som berör till vilken utsträckning det har rapporterats om hudcancer. Studiens andra forskningsfråga följer i vilken utsträckning nyhetsramarna används i Expressen och Svenska Dagbladet i rapporteringarna om hudcancer från år 1995 till år 2017. De tre nyhetsramarna inkluderar *problem- och lösningsramen*, *den tematiska- och episodiska ramen* och *human interest ramen*. Denna forskningsfråga vill ta reda på om det har skett skiftningar, öknings eller sänkningar inom nyhetsramarna genom åren. Samtliga artiklar innehöll flera nyhetsramar och var därför inte ömsesidigt uteslutande.

Problem- och lösningsramen

Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar som handlade om problem och lösningsram varierades mellan åren. Som tidigare nämnt rapporterade Expressen om hudcancer i högre utsträckning än Svenska Dagbladet. Detta resulterade i att problem och lösningsram också förekom i högre utsträckning i Expressen än vad Svenska Dagbladet gjorde. I figur 6.3 ser vi hur problem och lösningsram sträcker sig över tid i de samtliga nyhetsmedierna.

Figur 6.3 utsträckningen av *problem- och lösningsramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Tabellen visar utsträckningen samt fördelningen på 520 artiklar om *Problem- och lösningsramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995-2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att ge en mer tydligare och kortfattad bild på utsträckningen.

Av de (N=682) rapporterna om hudcancer handlade 520 artiklar om problem och lösningsram i Expressen och Svenska Dagbladet och som står för ca 76% av hela materialet. Tabellen i figur 6.3 utgår från 520 artiklar som visar utsträckningen samt fördelningen av *problem- och lösningsramen* från perioderna 1995-2017 i de båda nyhetsmedierna. Av de 520 artiklarna av ramen handlade sammanlagt 77% eller 398 artiklar om problem och 23% eller 122 artiklar om lösningar i Expressen och Svenska Dagbladet. Problem- och lösningsramen motsvarar i genomsnitt ca 24 artiklar i de båda nyhetsmedierna per år. Av de samtliga nyhetsmedierna om *problem- och lösningsram* ser vi inte på någon ökning över tid, utan snarare en minskning (se figur 6.3).

Expressen

Resultaten av *problem- och lösningsramen* visade att Expressen skiljde sig från Svenska Dagbladet i sitt antal av deras rapporteringar. I figur 6.4 ser vi närmare på problem och lösningsramen i Expressen.

Figur 6.4 utsträckningen av *problem- och lösningsramen* i Expressens rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Tabellen visar utsträckningen samt fördelningen på 280 artiklar om *problem- och lösningsramen* i Expressens rapporteringar om hudcancer från 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att ge en mer tydligare och kortfattad bild på utsträckningen.

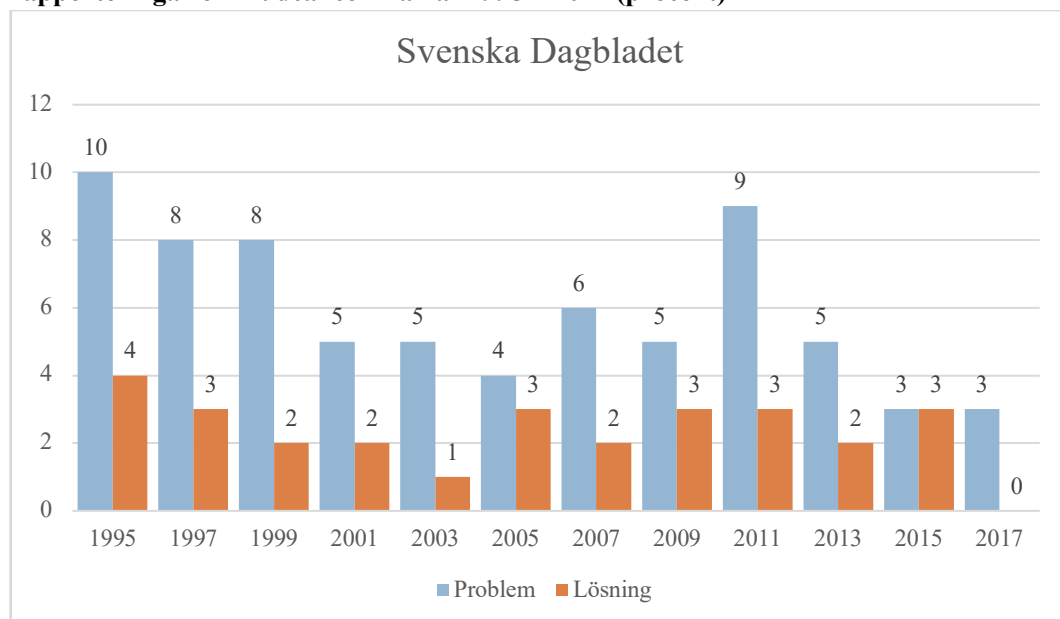
Av de (N=682) artiklar om hudcancer handlade 280 artiklar om *problem- och lösningsram* i Expressen och som står för ca 41% av hela materialet. Tabellen i figur 6.4 utgår från 280 artiklar som visar utsträckningen samt fördelningen av *problem- och lösningsramen* i Expressen från perioderna 1995-2017. En viktig upplysning inom denna ram gällde Expressens tillämpning som beräknades vara mer extrema och alarmistiska i jämförelse med Svenska Dagbladet. I Expressens rapporteringar om hudcancer innehöll artiklarna i högsta andel problem, vilket

resulterade i att majoriteten av rapporterna föll inom problemramen mer än i lösningsramen (se figur 6.4). Av de 280 artiklarna om ramen i Expressens rapporteringar handlade 81% eller 227 artiklar om problem och endast 19% eller 53 artiklar om lösningar. Från år 1995 börjar problemramen att öka i Expressens rapporteringar fram till 1999.

Svenska Dagbladet

Det finns skillnader i hur Svenska Dagbladet och Expressen rapporterade om hudcancer inom problem och lösningsramen men också en del likheter. I Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer innehöll artiklarna om *problem- och lösningsramen* i högsta andel om problem, vilket också resulterade i att majoriteten av rapporteringarna föll inom ramen av problem betydligt oftare än i lösning. Det som skiljde sig från Expressens rapporteringar var att lösningsramen förekom oftare i Svenska Dagbladet trots sina färre publiceringar per år. Skillnaden berodde till en stor del på att fler av Svenska Dagbladets artiklar var vetenskapsartiklar. Detta resulterade i att en del information fyllde kraven av vad en lösningsram skulle innebära. I figur 6.5 ser vi närmare på *problem- och lösningsramen* i Svenska Dagbladet.

Figur 6.5 utsträckningen av *problem- och lösningsramen* i Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Tabellen visar utsträckningen samt fördelningen på 240 artiklar om *problem- och lösningsramen* i Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare och kortfattat ge bild på utsträckningen.

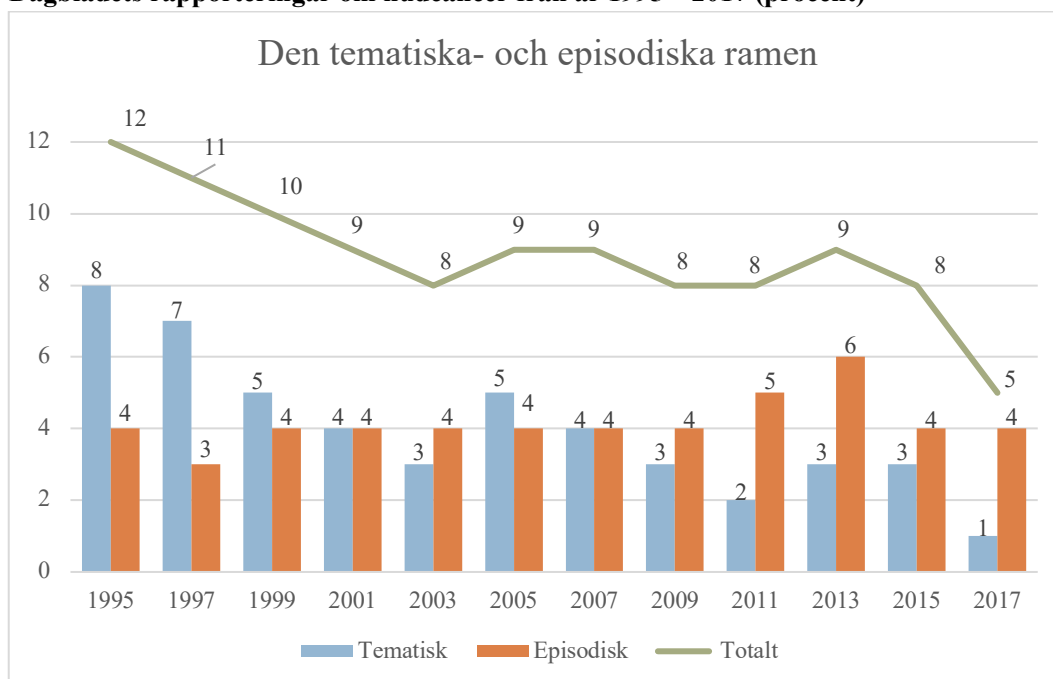
Av de (N=682) artiklar om hudcancer handlade 240 artiklar om *problem- och lösningsram* i Svenska Dagbladet och som står för ca 35% av hela materialet. Av de 240 artiklarna om ramen handlade 71% eller 171 artiklar om problem och 29%

eller 69 artiklar om lösningar i Svenska Dagbladets rapporteringar. Skillnaden mellan båda nyhetsmedierna är hur rapporteringarna om *problem- och lösningsramen* börjar vid år 1995. Hos Expressen börjar en ökning av rapporteringarna medan en minskning börjar hos Svenska Dagbladet och där minskningen fortsätter fram till 2005 (se figur 6.5).

Den tematiska och episodiska ramen

Utsträckningen av *den tematiska- och episodiska ramen* visade på intressanta resultat. Skillnaden mellan den tematiska och den episodiska är hur ramarna börjar år 1995 och slutar år 2017. Figur 6.6 visar en fördelning på *den tematiska- och episodiska ramen* av samtliga nyhetsmedier, Expressen och Svenska Dagbladet, från år 1995 till år 2017.

Figur 6.6 utsträckningen av *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Tabellen visar utsträckningen samt fördelningen på 540 artiklar om *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare och kortfattat ge bild på utsträckningen.

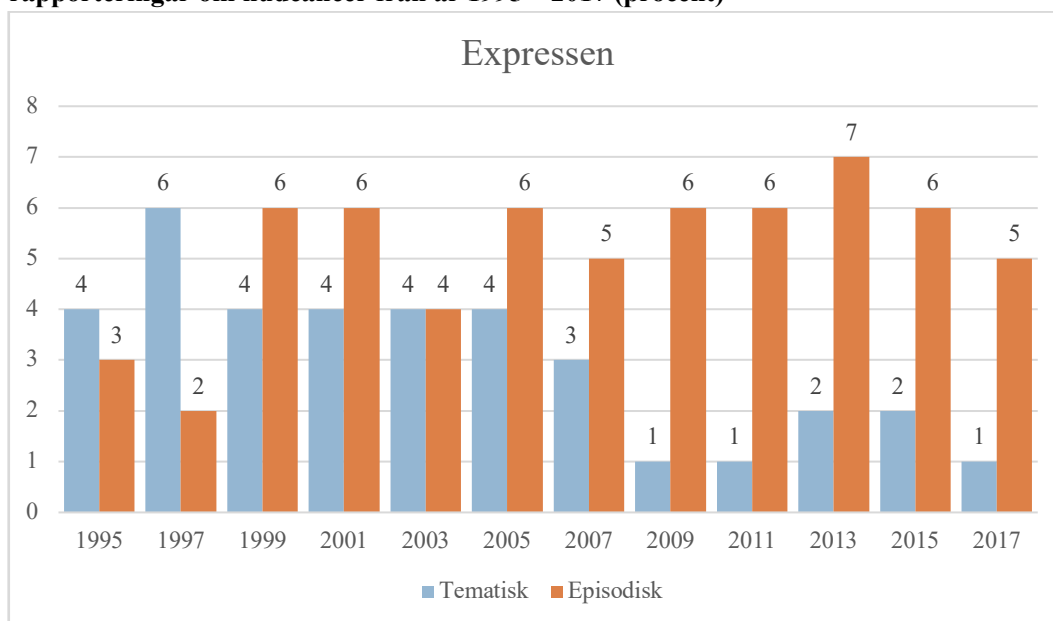
Av de (N=682) rapporterna om hudcancer handlade 540 artiklar om antingen en tematisk eller en episodisk ram och som står för ca 79% av hela materialet. Av de 540 artiklarna om *den tematiska- och episodiska ramen* var 51% eller 273 artiklar episodiska och 49% eller 267 artiklar tematiska i de båda nyhetsmedierna. Trots att Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer varierat mellan åren ser vi en relativ jämn fördelning mellan den tematiska och episodiska ramen som sträcker sig över tid. Däremot från 1995 domineras den tematiska ramen och från 2017 domineras istället den episodiska ramen. *Den tematiska- och episodiska*

ramen motsvarar i genomsnitt ca 25 artiklar i de båda nyhetsmedierna per år. Det utmärkande i figur 6.6 är att resultatet av utsträckningen av den *tematiska och episodiska ramen* i de båda nyhetsmedierna inte har ökat, utan snarare minskat.

Expressen

Expressens rapporteringar om hudcancer var relativt episodiska och ställde enskilda drabbade i centrum, likt som vid human interest ramen. Den tematiska delen identifierades ganska ofta i början på år 1995 och beskrev i regel om hudcancer som ett allmänt hälsoproblem med stöd av olika experter inom området. De episodiska rapporterna som lyfte offer som drabbats av sjukdomen utgick ganska ofta från alarmism.

Figur 6.7 utsträckningen av *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressens rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

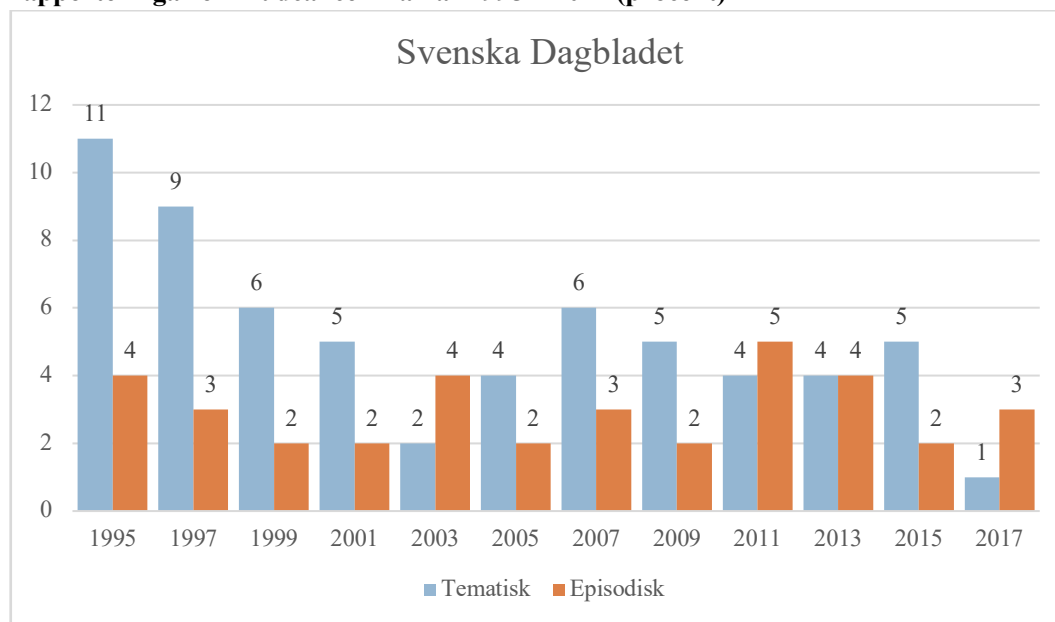
Kommentar: Tabellen visar utsträckningen samt fördelningen på 296 artiklar om *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressens rapporteringar om hudcancer från 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare ge bild på utsträckningen.

Av de (N= 682) artiklar om hudcancer innehöll 296 artiklar om *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressen och som står för ca 55% av hela materialet. Av de 296 artiklar om denna ram var ca 38% eller 111 artiklar tematiska och ca 63% eller 185 artiklar episodiska i Expressens rapporteringar. Utsträckningen av Expressens tematiska och episodiska ram visar på intressanta resultat. Expressen var den tidning som innehöll högsta andelen episodiska. Då resultatet av denna ram inte visar på någon ökning som framgår i figur 6.7 ser vi dock att den episodiska ramen domineras med åren. Vi ser en ökning av den episodiska ramen och en minskning av den tematiska ramen, vilket ger en uppfattning av att enskilda grupper eller individer i samhället drabbas mer med åren.

Svenska Dagbladet

I Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer ser vi en skillnad av utsträckningen av den tematiska och den episodiska ramen i jämförelse med Expressens. I figur 6.8 ser vi närmare på Svenska Dagbladets rapporteringar av den tematiska och episodiska ramen som sträcker sig från 1995-2017.

Figur 6.8 utsträckningen av *den tematiska- och episodiska ramen* i Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

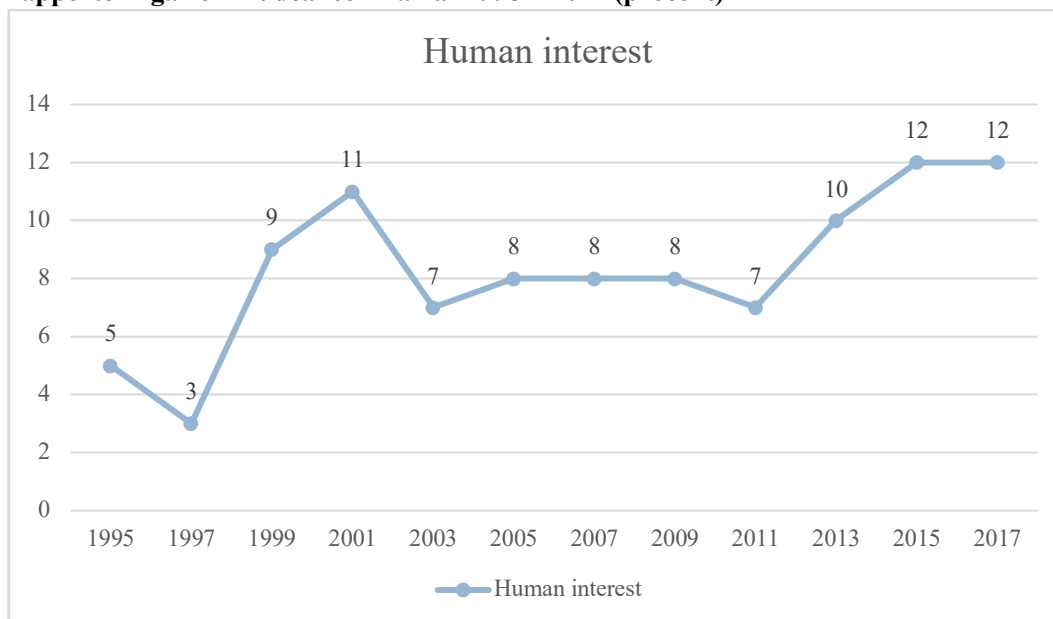
Kommentar: Tabellen visar utsträckningen samt fördelningen på 244 artiklar om *den tematiska- och episodiska ramen* i Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare ge bild på utsträckningen.

Av de (N=682) artiklar om hudcancer innehöll 244 artiklar om *den tematiska och episodiska ramen* i Svenska Dagbladet och som står för ca 36% av hela materialet. Av de 244 artiklar av ramen var 64% eller 156 artiklar tematiska och 36% eller 88 artiklar episodiska i Svenska Dagbladets rapporteringar. I början av 1995 ser vi i figur 6.8 att den tematiska ramen har dominerats och förekom som mest i Svenska Dagbladets rapporteringar. Utsträckningen av Svenska Dagbladets tematiska och episodiska ram visar inte på dramatiska resultat. Däremot till skillnad från Expressen förekom det istället mer tematiska artiklar än episodiska.

Human interest ramen

Jag har redogjort för hur den tematiska ramen sträcker sig över tid. Det har också redogjorts för utsträckningen av den episodiska ramen som istället kännetecknas av enskilda individer eller grupper i samhället som har i olika avseenden olika kopplingar till hudcancer. Med human interest ram handlar ramen mer specifikt om en individ som drabbats av ett problem. Tidningarna Expressen och Svenska Dagbladet gav enskilda individer som drabbats av hudcancer ett mänskligt ansikte. I figur 6.9 ser vi utsträckningen av *human interest* av samtliga nyhetsmedier, Expressen och Svenska Dagbladet från år 1995-2017.

Figur 6.9 utsträckningen av *Human interest* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Tabellen visar utsträckningen av 130 artiklar om *human interest* i Expressens och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare ge bild på utsträckningen.

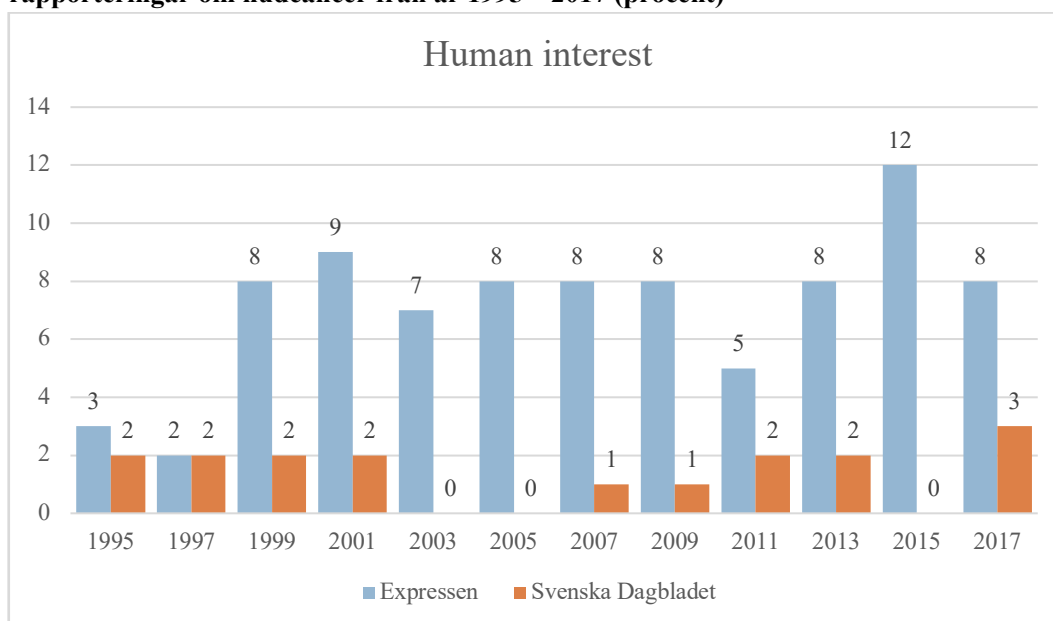
Av de (N=682) nyhetsartiklar om hudcancer handlade 130 artiklar om human interest ram och som står för 19% av hela materialet. Tabellen i figur 6.9 utgår från 130 artiklar som visar utsträckningen av human interest i Expressens och Svenska Dagbladets artiklar. Det mest utmärkande i figur 6.8 är att vi ser en succesiv ökning av human interest över tid. Expressens rapporteringar om hudcancer som innehöll human interest visade även på dramatiska händelser.

Expressen och Svenska Dagbladet

Expressen var den tidning som innehöll högsta andelen *human interest* ram vilket också fick till följd att rapporteringarna klassificerades som episodiska. I figur 6.10 ser vi utsträckningen av *human interest* i Expressen och Svenska Dagbladet.

Figur 6.10 utsträckningen av *Human interest* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Kommentar: Tabellen visar utsträckningen av 130 artiklar om *human interest* fördelat på Expressens och Svenska Dagbladets rapporteringar från år 1995 till 2017. Tabellen inkluderar alla åren men redovisas som vartannat år, detta för att tydligare ge bild på utsträckningen

Av de 130 artiklarna om *human interest* innehöll 85% eller 111 artiklar om human interest i Expressen och 15% eller 19 artiklar i Svenska Dagbladet. I figur 6.10 var det väldigt få artiklar om human interest i Svenska Dagbladet jämfört med Expressen som hade betydligt fler. Som tidigare nämnt om Expressens tillämpning av problem och lösningsramen vara mer extrema och alarmistiska faller *human interest* ramen i samma kategori.

6.3 Hur ofta och i vilka sammanhang används nyhetsramarna om hudcancer?

Den sista forskningsfrågan handlar om hur ofta och i vilka sammanhang nyhetsramarna används i Expressens och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer. Forskningsfrågan kommer inte enbart att titta på hur ofta nyhetsramarna förekommer, utan också se rapporternas vanligaste händelsemönster och vad som oftast uttrycks inom ramarna. På så sätt kommer studien att titta närmare på beskrivningarna av hur hudcancer rapporteras genom de tre nyhetsramarna. Min utgångspunkt är att hudcancer kan presenteras på olika sätt beroende på vilka ramar som används. Som tidigare nämnt i denna studie finns nyckelbegrepp som har visat sig vara viktiga i tidigare studier, nämligen solens UV-strålningar, D-vitamin och solskydd som har framhävt viktiga kopplingar samt förklaringar i relation till hudcancer. Med denna forskningsfråga har jag uppmärksammat om det tas med några av de nyckelbegreppen i beaktning när det kommer till nyhetsmediernas rapportering om hudcancer.

Innan vi tittar närmare på rapporternas vanligaste händelsemönstren och vad som oftast kom till tals inom ramarna ser vi i figur 6.11 hur ofta nyhetsramarna har förekommit i Expressens och Svenska Dagbladets rapporteringar under en 22-års period, från år 1995 till år 2017.

Figur 6.11 antalet nyhetsramar i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Nyhetsram	Frekvens	
	%	(n)
Problem	58	(398)
Lösning	18	(122)
Totalt andel	76	(520)
Totalt antal	100	(682)
Tematisk	39	(267)
Episodisk	40	(273)
Totalt andel	79	(540)
Totalt antal	100	(682)
Human interest	19	(130)
Totalt andel	19	(130)
Totalt antal	100	(682)

Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar som analyserats och visar antalet nyhetsramar i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 till 2017.

Figur 6.11 visar samtliga tre ramar: *Human interest*, den tematiska- och episodiska ramen samt *problem- och lösningsramen* av de (N=682) artiklar som handlar mer eller mindre om hudcancer.

Problem- och lösningsramen

Problem och lösningsramen var nästan applicerbara på hela materialet. Figur 6.11 visar vad som oftast kom till tal inom problem och lösningsramen.

Figur 6.12 fördelningen av *problem- och lösningsramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Problem- och lösningsramen	Frekvens	
	%	(n)
Problem		
Solens UV-strålningar	22	(153)
Solbränna	8	(65)
Solarium	7	(51)
Skid- och utomlandsresor	5	(33)
Ozonlagret	4	(25)
Övrigt	10	(71)

	Totalt andel	58	(398)
	Totalt antal	100	(682)
Lösning			
Solskyddsmedel		7	(46)
Undvika sol		4	(25)
Bära skyddande kläder		3	(20)
Undvika solarium		3	(19)
Övrigt		2	(12)
	Totalt andel	18	(122)
	Totalt antal	100	(682)

Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar som analyserats och visar antalet av problem- och lösningsram i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 till 2017.

Av 682 artiklar fångades 58% eller 398 artiklar upp inom problemramen som rapporterade om primära orsaker till hudcancer. Av de orsaker som angavs dominerade förklaringen att solens UV-strålningar utgjorde den primära orsaken till hudcancer (se figur 6.12). Denna typ av förklaring gavs i 38% av de 398 artiklarna inom problemramen, vilket motsvarar 22% av samtliga 682 artiklar. Näst största primära orsaken till hudcancer inom problemramen var artiklar som nämnde om riskerna med solbränna eller hudrodnad och framgick i 56 artiklar. Tredje största primära orsaken till hudcancer inom problemramen handlade om att undvika solarium vilket ökades succesivt genom åren då det blev en trend bland ungdomar att sola sig i solarium. Oftast framgick skid- och utomlandsresor där enskilda individer fick berätta om sina allvarliga brännskador när de varit utomlands. I många fall var dessa individer drabbade av hudcancer eller hade övervunnit sjukdomen. Det nämndes om ozonlagret i 25 artiklar som rapporterades som mest i början på 90-talet men som blev mindre aktuell med åren. Kategorin övrigt var nyhetsrapporter som nämnde flera orsaker så som rökning, tobak och alkohol. Dessa framgick i 71 artiklar och stod för 10% av samtliga artiklar.

Inom lösningsramen var rapporterna betydligt färre än i problemramen. Dock gick det även här att se ett rapporteringsmönster inom olika primära lösningar. Resultaten av de olika primära lösningar visade sig att solskyddsmedel fick störst utrymme som framgick i 46 artiklar och motsvarar 38% av 122 artiklar om lösningsramen. Majoriteten av rapporteringarna som informerade om att använda solskyddsmedel som den primära lösningen pekade oftast på solens UV-strålar eller solbränna som den primära orsaken. Råd om att undvika sol fick näst störst utrymme och rapporterades i 25 artiklar där råd om att undvika solens starkaste timmar som är mitt på dagen framgick som mest. I andra fall rapporterades det råd om att spädbarn bör undvika solen helt och hållet. Tredje största rådet till lösningar var att bära skyddande kläder som riktades till barn men även till allmänheten att stå i skugga räknades också i denna kategori. Fjärde största rådet om att undvika solarium riktades mot ungdomar och där risk för hudcancer framgick med användandet av solarium.

Den tematiska och episodiska ramen

Nästa nyhetsram, den tematiska och episodiska, liksom *problem- och lösningsram* var också nästan applicerbara på hela materialet och kunde inträffa i samma artikel. Det som skiljer sig med denna ram är att rapporteringarna kunde antingen vara tematiska eller episodiska.

Figur 6.13 fördelningen av *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Den tematiska och episodiska ramen	Frekvens		
	%	(n)*	
Tematiska			
Råd från experter	15	(206)	
Olika upptäck- och behandlingar	8	(54)	
Varningstecken- och självundersökningar	7	(47)	
Övrigt	5	(36)	
	Totalt andel	39	(267)
	Totalt antal	100	(682)
Episodiska			
Utsatta grupper i samhället	34	(230)	
Övrigt	6	(43)	
	Totalt andel	40	(273)
	Totalt antal	100	(682)

Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar som analyserats och visar antalet av den tematiska- och episodiska ramen i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 till 2017. *Råd från experter kunde förekomma i både om *olika upptäck- och behandlingar* samt om *varningstecken- och självundersökningar*.

Den tematiska ramen behandlade information om hudcancer som ett allmänt hälsoproblem och där 15% om råd från experter har getts för att behandla, upptäcka eller ge olika varningstecken till problemet (se figur 6.13). 8% handlade om att upptäcka och behandla hudcancer och 7% handlade om olika varningstecken och självundersökningar för att motverka hudcancer. Den tematiska ramen beskrev hudcancers komplexitet och innehöll bakgrundsbeskrivningar samt förklaringar till orsakssamband. Artiklarna som behandlade den tematiska ramen var betydligt mer komplexa än de episodiska men som täckte en gedigen information.

De episodiska är mer koncentrerade till enskilda fall och som i stort sett saknar aspekter från den tematiska. Nyhetsrapporteringar om hudcancer som kategoriserades episodiska förknippades med en eller flera drabbade och utgjorde 34% eller 230 artiklar (se figur. 13). Händelsemönstren koncentrerades helt till enskilda fall och behandlades som isolerade händelser eller berättelser. Exempelvis kunde det rapporteras om ett dödsfall av hudcancer som ett problem eller individer som överlevt hudcancer och där personen fått komma till tals av sin egna erfarenhet och upplevelser. Kategorin övrigt i den episodiska ramen innebar bland annat djur som blivit utsatta.

Human interest ramen

Human interest ramen liknar den episodiska ramen där individer fungerar som ett exempel och som lyfts fram i centrum. Det som skiljer sig från den episodiska är att här lyfts enskilda personer fram och inte enskilda grupper. Här kännetecknas ramen av att en enskild person själv får komma till tals och berätta om sin egen situation samtidigt som denne utgör ett exempel på det allmänna problemet, i detta fall är det allmänna problemet om hudcancer. Endast 19% av samtliga rapporteringar om hudcancer handlade om *human interest* ram.

Figur 6.13 fördelningen av *human interest* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Human interest ramen	Frekvens	
	%	(n)
Human interest		
Kändisar	17	(113)
Ej kändisar	2	(17)
	Totalt andel	19 (130)
	Totalt antal	100 (682)

Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar som analyserats och visar antalet av *human interest* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 till 2017.

Det märkbara inom *human interest* är att majoriteten tar upp kändisar eller kändisars bekanta. Det var framförallt kändisar som kom till tals eller kändisars bekanta som fyllde hela 87% av 130 artiklar om *human interest* vilket motsvarade 17% av det totala antalet artiklar. Endast 2% av samtliga rapporteringar handlade om enstaka okända personer. Liksom problemramen och de övriga nyhetsramarna handlade *human interest* i huvudsak om problem men som också kunde omfatta någon slags positiv utgång. Beskrivningarna av de stora förebilderna eller specifikt sagt kändisarna var ofta detaljerade och emotionellt laddade. De som skiljde sig från individer som inte var kända kompletterades personernas berättelser med stöd av medicinska experter.

Debatter mellan solskyddsmedel, D-vitamin och UV-strålar

Som jag visat ovan framhölls UV-strålningar som den primära problemorsaken och solskydd som den primära lösningen på problemet. Tidigare internationella studier som har nämnts i denna studie gällande de tre nyckelbegreppen UV-strålningar, Solskydd och D-vitamin har framhävt viktiga kopplingar samt förklaringar i relation till hudcancer. Tidigare studier har visat att medier numera debatterar om deras relation sinsemellan som har att göra med att UV-strålningar, specifikt UVB-strålar, behövs för att produktionen av D-vitamin ska ske medan solskyddsmedel blockerar intaget av D-vitamin och/eller saknar bevis för skydd mot hudcancer.

Figur 6.14 fördelningen av olika debatter mellan D-vitamin, solskyddsmedel och UV-strålar i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer från år 1995 – 2017 (procent)

Debatter	Frekvens	
	%	(n)
Debatter mellan		
hudcancer och D-vitamin	4	(26)
hudcancer och solskyddsmedel	1	(6)
UV-strålar, D-vitamin och solskyddsmedel	0	(2)
	Totalt andel	5 (34)
	Totalt antal	100 (682)

Kommentar: Resultatet är baserat på data från totalt (N=682) artiklar som analyserats och visar fördelningen av debatter mellan D-vitamin, solskyddsmedel och UV-strålar i samband med rapportering om hudcancer i Expressen och Svenska Dagbladet från år 1995 till år 2017.

I min analys förekom debatt kring de tre nyckelbegreppen endast i 2 artiklar i Svenska Dagbladet. Däremot har det rapporterats om hudcancer i samband med D-vitaminets fördelar samt hudcancer i samband med solskyddsmedel. Även om solens UV-strålningar, solskyddsmedel och D-vitamin står för en liten andel av det totala antalet rapporter om hudcancer står dom som viktiga aspekter inom nyhetsramarna. Det finns en mycket liten trend där D-vitaminets fördelar debatteras i samband med hudcancer, i 4% av samtliga artiklar. Dessa återfanns i 24 artiklar i Svenska Dagbladet och endast 2 i Expressens. Det som har nämnts i rapporterna är UV-strålarnas positiva egenskaper där bland annat solens D-vitamin informeras om sina viktiga fördelar så som stärkandet av immunförsvaret och som skyddar mot cancer. Det har också rapporterats i 5 artiklar om att solskyddsmedel inte skyddar mot hudcancer eller blockerar intaget av D-vitamin i Svenska Dagbladet och endast 1 artikel i Expressen. Resultatet skiljer sig stort mellan nyhetsmedierna med flera rapporter i Svenska Dagbladet än i Expressen. Figur 15 visar fördelningen mellan dessa debatter under sin 22-åriga period i nyhetsmedierna.

7. Analys

Resultatet av hur det ser ut inom svenska förhållanden kring nyhetsmediers rapportering om hudcancer har dels frambringat ljus över utsträckningen av hudcancer över tid, dels utsträckningen av de tre nyhetsramar samt nyhetsramarnas upprepade nyhetsmönster. Då olika faktorer utgör källa till uppkomsten av hudcancer har resultatet av studien kunnat se hur nyhetsmedier väljer att frammana sin information av det komplexa medicinska cancerfenomenet. Då tidigare internationell forskning visat att nyhetsinformation om hudcancer varit förvirrande eller täcker för lite information har det också uppmärksammats i mina analyser. Tidigare internationell forskning har i många skeenden stämt överens med min studie.

Nyhetsmedier har spelat en viktig roll i att sätta agendan för dagens problem genom att vissa frågor rangordnas högst upp medan andra frågor placeras längst ner (McCombs & Shaw, 1972). Med agenda setting menar McCombs och Shaw (1972) att om medier väljer att uppmärksamma ett fenomen kommer mottagaren med störst sannolikhet att uppfatta fenomenet som viktigt. De tre vanligaste formerna av hudcancer som kan orsakas av solens ultravioletta strålar är Malignt melanom, skivepitelcancer och basalceller (Scultz, 2016). Enligt socialstyrelsen (2008) är malignt melanom den sjätte mest vanligaste hudcancerformen i Sverige vilket också rapporterades som mest i de samtliga nyhetsartiklarna. Av de tre vanligaste cancerformerna stod malignt melanom för 28% av det totala antalet artiklar som analyserades (N=682). Det var mindre vanligt att rapporteringarna om hudcancer nämnde om skivepitelcancer som stod för 5% samt basalceller som endast stod för 1% av artiklarna. Detta går att koppla till agenda setting och tyder på att nyhetsmedierna har satt agendan för det som tycks vara viktiga samhällsfrågor kring hudcancer. De resterande 66% handlade enbart om hudcancer utan att referera till någon/några av de tre hudcancerformerna.

Tidigare har internationella studier kommit fram till att det inte har förekommit någon stor förändring kring rapportering om hudcancer över tid vilket stämmer väl med mitt resultat (Perez et al, 2015; Scully et al, 2008; Theobald et al, 1991; strykers et al, 2005; Scully, 2014). Med min första forskningsfråga ville jag undersöka hur många artiklar som berörde hudcancer för att kolla på hur utsträckningen såg ut från år 1995 - 2017. Resultaten av utsträckningen kring rapportering om hudcancer ser vi inte någon stor förändring då nyhetsmediers uppmärksamhet av hudcancer inte har ökat utan snarare minskat sedan år 1995 i de två svenska nyhetsmedierna Expressen och Svenska Dagbladet.

Massmedier kan rama in samhällsfrågor så att de återger ett visst perspektiv av fenomenet och det är här som *framing* dyker upp som en viktig del att påverka hur nyhetsrapporteringar tänker på informationens attribut. Med min andra forskningsfråga ville jag ta reda på i vilken utsträckning de tre nyhetsramarna:

problem- och lösningsramen, den tematiska- och episodiska ramen och human interest användes om hudcancer från år 1995 till år 2017.

Problem- och lösningsramen har enligt tidigare forskning funnit denna nyhetsramen vara vanlig i nyhetsrapporteringar och stämmer väl med mitt material (Entman, 1993; Trumbo, 1996; Altheide, 1997; Griffin et al, 1995). Utsträckningen av *problem- och lösningsramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer visade däremot inte på någon stor förändring. Från år 1995 till år 2017 har rapporteringarna snarare minskat. Problemramen förekom dubbelt så mer än lösningsramen men båda höll en relativ jämn utsträckning under 22 års perioden.

Den tematiska- och episodiska ramen har enligt tidigare forskning funnit denna nyhetsramen vara vanlig i nyhetsrapporteringar och stämmer väl med mitt material (Iyengar, 1991; Iyengar & Simon, 1993; Vreese, 2005). Däremot utsträckningen av *den tematiska- och episodiska ramen* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer visade heller inte på någon stor förändring. Från år 1995 till år 2017 har rapporteringarna av denna ram snarare minskat. Om man ser sammantaget på hela materialet skiljde den tematiska och episodiska ramen sig från år till år. Det utmärkande i denna ram var att den tematiska ramen minskades med åren och istället ökades den episodiska ramen och dominerades.

Human interest har enligt tidigare forskning funnit denna nyhetsramen vara vanlig i nyhetsrapporteringar (Neuman, 1992; Stryker et al, 2005). Detta stämmer inte så väl med mitt material då de inte har förekommit lika mycket som de två andra nyhetsramarna. Däremot visade utsträckningen av *human interest* i Expressen och Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer på en liten förändring. Från år 1995 till år 2017, till skillnad från de två andra nyhetsramarna, har rapporteringarna av denna ramen istället ökat.

Med min tredje forskningsfråga ville jag ta reda på hur ofta och i vilka sammanhang de tre nyhetsramarna: *problem- och lösningsramen, den tematiska- och episodiska ramen* och *human interest* används om hudcancer från år 1995 till år 2017.

Generellt handlar nyheter om problem och inom *framing* har man identifierat *problem- och lösningsram* som skiljer sig lite från olika beskrivningar men principen är densamma. Altheide (1997) och Griffin et al (1995) definierar denna ram som huvudsakligen framställer en viss fråga som ett problem som bör lösas. Enligt Trumbo (1996) delades problemramen i olika kategorier följt av förslag till lösningar av problemet. Med stöd av forskarnas definition av problem och lösningar delade jag in ramen i problem och lösningsram. I min studie fokuserades problemramen om olika primära orsaker till hudcancer och i lösningsramen fokuserades olika primära lösningar till att motverka hudcancer.

Inom problemramens primära orsaker till hudcancer rapporterades det flest artiklar om solens allmänna UV-strålningar som stod för 22% av hela materialet. Näst flest artiklar om primära orsaker nämnde om solbrännskador och som tredje plats rapporterades det om solariums risker till hudcancer. Dessa resultat visar hur problemramens primära orsaker till hudcancer kom att påverka nyhetsrapporteringarnas agenda. Att nyhetsmedierna valde att framhäva dessa orsaker i artiklarna kan tolkas som att informationen ansågs vara viktiga. Inom lösningsramens primära lösningar för att motverka risker mot hudcancer rapporterades det mest om solskyddsmedel. Rådet om att använda solskyddsmedel rapporterades i mer artiklar än rådet om att undvika solens starka timmar eller bära skyddande kläder. Dessa resultat visar också på hur lösningsramens primära lösningar för att motverka hudcancer kom att påverka nyhetsrapporteringarnas agenda. Att nyhetsmedierna valde att framhäva dessa orsaker i artiklarna kan också tolkas som att informationen ansågs vara viktiga.

Som tidigare nämnt var det betydligt vanligare att rapporteringarna om hudcancer introducerades som ett problem som stod för 58% och där lösning stod för 18% av samtliga (N=682) artiklar. Problemen framställdes också som mer akuta, alarmistiska i Expressens än i Svenska Dagbladets rapporteringar om hudcancer. Beskrivningarna av problemen som förekom som mest i artiklarna stämmer väl med tidigare forskning om att problemramen uppträder dubbelt så ofta som lösningsramen (Entman, 1993; Trumbo, 1996; Altheide, 1997; Griffin et al, 1995).

Utifrån *den tematiska- och episodiska ramen* har samtliga forskare kommit fram till att den episodiska ramen dominerats i nyhetsbevakningar (Iyengar, 1991; Iyengar & Simon, 1993; Vreese, 2005). Det som skiljde sig från mitt resultat var att den tematiska och episodiska ramen förekom nästan lika mycket på så sätt att det var 6 artiklar mer i den episodiska än i den tematiska. Men som tidigare nämnt ökades den episodiska ramen med åren och tillslut dominerades.

Den tematiska ramen behandlade information om hudcancer som ett allmänt hälsoproblem och där råd från experter gavs för att behandla, upptäcka eller ge olika varningstecken till problemet. I den episodiska ramen handlade 34% om utsatta grupper i samhället. Den episodiska ramen förknippades med en eller flera drabbade och koncentrerades helt till enskilda fall och behandlades som isolerade händelser eller berättelser. Detta resultat visar på hur nyhetsmedierna i den episodiska ramen väljer att lyfta fram dessa grupper, vilket påverkar nyhetsrapporteringarnas agenda. Artiklarna som handlade om utsatta grupper i samhället kan tolkas som att nyhetsmedierna ansågs att detta vara viktigt. I den tematiska ramen handlade artiklarna främst om råd från experter följt av olika upptäck- och behandlingar och om olika varningstecken- och självundersökningar. Detta visar också på hur nyhetsmedierna i den tematiska ramen väljer att lyfta fram experter som förmedlar olika råd om hudcancer vilket påverkar nyhetsrapporteringarnas agenda. Artiklarna som lyfte fram experter följt av

experternas råd om att upptäcka och behandla hudcancer kan tolkas som att informationen ansågs detta vara viktiga.

Human interest behandlade information om hudcancer genom att ge ett mänskligt ansikte åt det generella problemet. Antalet individer som lyftes fram inom *human interest* ram stod för 19% av antalet (N=682) nyhetsartiklar. Det utmärkande var att antalet individer i human interest ramen innehöll främst om kändisar eller kändisars bekanta vilket utgjorde en majoritet. Att nyhetsmedierna väljer att lyfta fram kändisar eller kändisars bekanta påverkar nyhetsrapporteringarnas agenda. Detta går att tolka som att nyhetsmedierna inom human interest ansågs detta vara viktigt.

Teorin *priming* som Iyengar och Kinder (1997) förklarar ur en nyhetskontext, gör att vissa frågor blir mer betydelsefulla i människors sinne. På så sätt kan massmedier också forma idéer som ord, begrepp och känslor som i ett senare skeende låter sig kontrolleras av det som aktiveras. I huvudsak kan framträdanden och frekventa nyhetsrapporteringar utveckla mönster som *primas* i påföljande sammanhang. Denna teorin var mest applicerbar på artiklar som lyfte fram enskilda individer som drabbats av hudcancer. En sådan *priming* gick att se vid mina analyser av nyhetsramar så som *human interest ram*, där ord, begrepp och känslor var känslomässigt laddade. Antalet individer inom *human interest ram* innehöll 87% kändisar, inkluderat kändisars bekanta. Vad som medförde i artiklarnas information var att det blev lättare att fångas emotionellt då personerna var bekanta. Detta kunde också Wiess och Singer (1988) påvisa i sin studie att individens konkretisering av abstrakta eller komplexa art i nyhetsmedier medförde läsarna att lättare relatera och fångas emotionellt. Som konsekvens till deras studie påvisade Wiess och Singer (1998) att nyhetsinnehållen hade mindre vetenskaplig information. Detta gick att se på artiklarna som innehöll *human interest ram* då fokus lades på individer som drabbats eller övervunnit sjukdomen men även i de artiklar som förmedlade vetenskaplig information om hudcancer placerades informationen längst ner i artiklarna och var mindre värda.

I den australiensiska studien som utfördes av Scully et al (2008) visade på att UV-strålarnas hälsoeffekter hade störst temautrymme inom nyhetsrapportering om hudcancer. Detta stämmer väl med min undersökning då UV-strålarna fick störst utrymme inom problemramens primära orsaker till hudcancer. Däremot visade Scully et al (2008) på en ny trend vid sin studie av nyhetsmediers rapportering om hudcancer gällande debatten om D-vitaminets fördelar som krockar med många solskyddsprodukters funktioner som blockerar intaget av D-vitamin. Studien har också tittat på om rapporteringarna tagit med några av de nyckelbegreppen UV-strålningar, D-vitamin och solskydd som enligt tidigare forskning visat på viktiga kopplingar (Autier et al, 1997; Autier et al, 1995; Westerdahl et al, 1995; Larsson et al, 2003; McDonnell et al, 2016; Lundqvist et al, 2014). Dessa kopplingar innebär att UV-strålarna är livsnödvändiga för oss då intaget av D-vitamin skyddar oss mot

diverse sjukdomar medan många produkter av solskyddsmedel blockerar intaget av D-vitamin. Enligt mitt resultat har dessa kopplingar nästan inte framhävts inom rapportering av hudcancer. Det finns en liten trend av D-vitaminets fördelar som står för 4% av mina (N=682) artiklar men har knappt gett någon ökning över tid. Det som har nämnts i rapporterna är D-vitaminets UVB-strålars positiva egenskaper så som stärkandet av immunförsvaret och skydd mot cancer. Däremot har det knappt nämnts att solskyddsmedel blockerar intaget av D-vitamin i Expressen och har i stället rapporterats om sina fördelar. Detta visar på att nyhetsmedierna inte valde att sätta det på agendan och ge debatterna ett högt värde.

8. Slutdiskussion

I denna uppsats har jag analyserat Expressen och Svenska Dagbladet kring deras rapportering om hudcancer från år 1995 till år 2017. Rapporteringarna om hudcancer analyserades också med stöd av de tre nyhetsramarna: *problem- och lösningsramen*, *den tematiska- och episodiska ramen* och *human interest* för att undersöka i vilken utsträckning, hur ofta samt i vilka sammanhang nyhetsramarna förekom i rapporteringarna.

De slutsatser jag har kommit fram till är att Expressens och Svenska Dagbladets nyhetsrapporteringar om hudcancer från år 1995 till 2017 indikerar på att deras intresse för hälsorelaterade frågor gällande hudcancer är lågt och att rapporteringen inte har ökat utan snarare minskat. Detta var ungefär det jag förväntade mig då tidigare forskning visat på liknande resultat (Perez et al, 2015; Scully et al, 2008; Theobald et al, 1991; strykers et al, 2005; Scully, 2014). En tänkbar orsak kan vara att hudcancer i hög grad handlar om långsiktigt verkande skador som kan utvecklas under en lång tid.

Däremot visade resultatet på en liten förändring i nyhetsmönstren, bland annat den tematiska och episodiska ramen. I början av 1995 var det flest tematiska artiklar men med åren minskades denna ram och istället ökades den episodiska ramen som tillslut dominerades. I min studie observerade jag också om nyhetsmedierna berättade grundligt om hudcancer med stöd av råd från experter. I den tematiska ramen hade 15% av 682 artiklar grundlig information om hudcancer med stöd av råd från experter vilket inte utgör så stort utrymme. Hudcancer är ett komplext fenomen och kräver medicinska förhållanden vilket i sin tur kan därför vara lättare att beskriva rapporterna som episodiska med enskilda händelser av individer som drabbats. Det tar i allmänhet mer resurser i anspråk att producera tematiska artiklar än episodiska. I en nyhetsindustri framställs och distribueras nyheter dygnet runt och i vissa fall blir nyhetisering av medierna inte längre fylligare (Rosenberg, 2000). I samband med detta uttrycker journalister att det finns brist på tid, utrymme och kunskap samt att det kan vara svårt att hitta experter som är villiga att samarbeta med journalister. Detta kan på så sätt möjligen öka journalisternas beroende av enkla nyhetsramar när det behöver producera snabbt. Vare sig om det sker på en medveten eller omedveten plan kan det vara effektivt att öka journalisternas medvetenhet om vilka nyhetsramar som faktiskt tillämpas.

I jämförelse mellan Expressens och Svenska Dagbladets rapporteringar framgick det mer tematiska artiklar i Svenska Dagbladet än i Expressens. En förklaring kan vara tidningens politiska riktning som är en obunden moderat tidning och målgrupper som riktar sig till högutbildade (Svenska Dagbladet, u.å.). Enligt Svenska Dagbladet står tidningen som seriösa och utges på orter där det bor många högutbildade människor. Svenska Dagbladet kan därför vara en annan förklaring till de många tematiska artiklarna.

De episodiska rapporterna som lyfte offer som drabbats av sjukdomen utgick oftast från alarmism och artiklarna med human interest var istället känslomässigt laddade. Human interest var inte lika central i nyhetsrapporteringar om hudcancer vilket var oförutsett då tidigare forskning visat på att det förekommer ganska ofta vid nyhetsrapporteringar (Neuman, 1992; Stryker et al, 2005). Däremot i jämförelse mellan Expressen och Svenska dagbladet innehöll högsta andelen human interest i Expressen och var mer vanliga i Expressen än i Svenska dagbladet. Detta kunde vara en tänkbar förklaring till varför Expressens rapporteringar var mer extrema och alarmistiska än Svenska Dagbladet.

Många tidigare internationella studier som har visat på debatter gällande solskyddsprodukternas krock mot D-vitaminets fördelar har varit mest aktiva i australiensiska studier. En tänkbar orsak till att det brister starkt inom svenska nyhetsmedier kan innebära att det australiensiska klimatet skiljer sig i stort sett från det svenska klimatet.

Det är svårt att uttala sig om vilken roll information om hudcancer kommer att spela i framtiden. Dock har jag i denna uppsats gjort en avgränsning i mitt material. Det finns många kanaler där vi kan ha tillgång till och en annan tänkbar orsak till att utsträckningen av hudcancerreporter har minskat kan vara att tryckta press har numera övergått till digitala medier. Det finns därför en relevans att bedriva vidare forskning kring andra nyhetskanaler och/eller andra nyhetsmedier.

En ytterligare aspekt som går att studera eller kombinera inom rapportering av hudcancer är att göra en djupdykning av utvalda innehåll genom en kvalitativ innehållsanalys. Detta skulle också kunna beröra om huruvida graden av information stödjer medicinsk forskning eller utgår endast från alarmism/sensationalism. En sådan vinkel skulle ytterligare vara intressant att se på och som ett förslag på vidare forskning.

Referenslista

- Altheide, D. L. (1997). "The News Media, the Problem Frame, and The Production of Fear". *The Sociological Quarterly*. Vol.38(4).
- Autier, P., Doré, J. F., Renard, F., Luther, H., Cattaruzza, M. S., Gefeller, O., Grivegnée, A. (1997). Melanoma and sunscreen use: need for studier representative of actual behaviors. *Melanoma Research*. Vol.7(2).
Doi:10.1097/00008390-199708001-00018.
- Autier, P., Doré, J. F., Schiffllers, E., Cesarini, J. P., Bollarets, A., Koelmel, K. F., Gefeller, O, ..., Kleeberg, U. R. (1995). Melanoma and use of sunscreens: An EORTC case-control study in Germany, Belgium and France. *The EORTC Melanoma Cooperative Group*. Vol.61(6).
- Balnaves, M., Donald, S. H, Shoesmith, B. (2009). *Media, Theories and Approaches: A Global Perspective*. Palgrave Macmillian.
- Bangalore, S., Messerli, F. H. (2013). Toward a More Responsible News Media. *The American Journal of Medicine*. Vol.126(5). Doi: 10.1016/j.amjmed.2012.07.030.
- Beasley, T. M., Kittel, B. S. (1997). Factors that influence health risk behaviors among tanning salon patrons. *Evaluation & The Health Professions*.
- Bergström, G., Boréus, K. (2012) *Textens mening och makt: metodbok I samhällsvetenskaplig text- och diskursa*. Studentlitteratur.
- Berwick, M., Armstrong, B. K., Ben-Porat, L., Fine, J., Kricke, A., Eberle, C., Barnhill, R. (2005). Sun Exposure and Mortality from Melanoma. *Journal of the National Cancer Institute*. Vol.97(3).
- Cancer Facts & Figures, (2012). *American Cancer Society*.
- Cancer Incidence in Sweden, 2008. (2009). *Socialstyrelsen*.
- Center For Skin Research, University of Gothenburg and Chalmers University of Technology, established, 2010. www.skinresqu.gu.se
- Clarke, J. N., Everest, M. M. (2006). Cancer in the mass print media: Fear, uncertainty and the medical model. *Social Science & Medicine*. Vol.62(10). Doi:10.1016/j.socscimed.2005.11.021.

- Clarke, V. A., Williams, T., Arthey, S. (1997). Skin type and optimistic bias in relation to the sun protection and sun tanning behaviors of young adults. *Journal of Behavioral Medicine*.
- Cokkinides, V., Kirkland, D., Andrews, K., Sullivan, K., Lichtenfeld, J. L. (2012). A profile of skin cancer prevention media coverage in 2009. *The American Academy of Dermatology*. Vol.67(4). Doi: 10.1016/j.jaad.2011.11.920.
- Deborah, S., Sarnoff, MD (2011) *The tale of Tanning: From Pale to Bronze and Black Again*. The Skin Cancer Foundation.
<https://www.skincancer.org/prevention/tanning/tale-of-tanning>
- Dixon, H., Dobbins, S., Wakefield, M., Jansen, K., Mcleod, K. (2008). Portrayal of tanning, clothing fashion and shade use in Australian women's magazines, 1987-2005. *Health Education Research*. Vol.23(5).
- Donsbach, W. (2004). Psychology of news decisions: Factors behind journalists' professional behavior. *Journalism*. Vol.5(2).
 Doi:10.1177/146488490452002.
- Ekström, M., Larsson, L. (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Studentlitteratur.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*. Vol.43(4).
- Essaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer.
- Expressen. (2018-01-09). <https://www.expressen.se/om-expressen/welcome-to-expressen/>.
- Falkheimer, J. (2006). *Medier och kommunikation – en introduktion*. Lund: Studentlitteratur.
- Garland, F. C., White, M. R, Garland, C. F., Shaw, E., Gorham, E. D. (1990). Occupational Sunlight exposure and melanoma in the U.S. Navy. *Arch Environ Health*. Vol.45(5). Doi:10.1080/00039896.1990.10118743.
- Griffin, R. J., Dunwoody, S (1997). Community structure and science framing of news about local environmental risks. *Science Communication*. Vo.18(4).

- Griffin, R. J., Dunwoody, S., Gehrman, C. (1995). The Effects of Community Pluralism on Press Coverage of Health Risk from Local Environmental Contamination. *Risk Analysis*. Vol.15(4).
- Håkansson, N. (2000). Framing the Tunnel Local News Media and the Hallandsås Toxic Leak 1997. Arbetsrapport 27. Göteborg: CEFOS.
- Iyengar, S., Simon, A. (1993). News Coverage of the Gulf Crisis and Public Opinion: A Study of Agenda-Setting, Priming, and Framing. *Chicago: University of Chicago Press*. Vol.20(3).
- Iyengar, S., Kinder, D. R. (1987). News that matters: Television and American opinion. *Chicago: University of Chicago Press*.
- Iyengar, S. (1991). *Is anyone responsible?: how television frames political issues*. Chicago: University of Chicago Press.
- Järvå, H., Dahlgren, P. (2013). *Påverkan och manipulation*. Lund: Studentlitteratur.
- Kline, K. N. (2006). A Decade of Research on Health Content in the Media: The Focus on Health Challenges and Sociocultural Context and Attendant Informational and Ideological Problems. *Journal of Health Communication*. Vol.11(1). Doi:10.1080/10810730500461067.
- Langbecker, D., Youl, P., Kimlin, M., Remm, K., Janda M. (2011). Factors associated with recall of media reports about vitamin D and sun protection. *Australian and New Zealand Journal of Public Health*. Vol.35(2).
- Larsson, A., Oxman, A. D., Carling, C., Herrin, J. (2003). Medical message in the media – barriers and solutions to improving medical journalism. *Norwegian Directorate of Health and Social Welfare*. 6, pp.323-331.
- Lindqvist, P. G., Epstein, E., Olsson, M. L., Ingvar, C., Nielsen, K., Stenbeck, M., Olsson, H. (2014). Avoidance of Sun exposure is a risk factor for all-cause mortality: results from the Melanoma in Southern Sweden cohort. *The association for the Publication of the Journal of International Medicine*. Doi:10.1111/joim.12251.
- Lönn, J. E (2005). Jobb(iga) nyheter. Om dagstidningars bevakning av arbetsmiljöfrågor. *Institutionen för Kultur och medier: Umeå universitet*.

- MacKenzie, R., Chapman, S., Barret, A., Holning, S. (2007). "The news is [not] all good": misrepresentations and inaccuracies in Australian news media reports on prostate cancer screening. *The Medical Journal of Australia*. Vol.187(9).
- Mahler, H. I. M., Beckerley, S. E., Vogel, M. T. (2010). Effects of Media Image on Attitudes Toward Tanning. *Basic and applied social psychology*. Vol.32(2). Doi:10.1080/01973531003738296.
- McCombs, M. E., Shaw, D. L. (1972). The Agenda-Setting Function of Mass Media. *The Public Opinion Quarterly*. Vol.36(2).
- McDonnel, S. L., Baggerly, C., French, C.B., Baggerny, L.L., Garland, C.F., Gorham, E.D., ... Heaney, R. P. (2016). Serum 25-Hydroxyvitamin D Concentrations ≥ 40 ng/ml Are Associated with $>65\%$ Lower Cancer Risk: Pooled Analysis of Randomized Trial and Prospective Cohort Study. *PLoS ONE*. Vol.11(4). Doi: 10.1371/journal.pone.0152441.
- Millen, A.E., Tucker, M.A., Hartge, P., Halpern, A., Elder, D.E., Guerry IV, D., ...Potischman, N. (2014). Diet and Melanoma in a Case-Control Study. *Cancer Epidemiology Biomarkers and Prevention*. Vol.13(6).
- Nationalencyklopedin, (2019) etiologi.
<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/etiologi> (hämtad 2019-01-10)
- Neuman, R. W., Just, M. R., Crigler, A. N. (1992). *Common Knowledge: News and the Construction of Political Meaning*. Chicago: University of Chicago Press.
- Palm, G. (2002). *I nationens och marknadens intresse: journalister, nyhetskällor och EU-journalistik*. Göteborg: JMG/Göteborgs universitet.
- Pan, Z., Kosicki, G. M. (1993). Framing Analysis: An Approach to News Discourse. *Political Communication*. Vol.10(1).
 Doi.org/10.1080/10584609.1993.9962963.
- Perez, D., Kite, J., Dunlop, S. M., Cust, A. E., Goumas, C., Cotter, T., Walsberger, S. C., Dessiax, A., Bauman, A. (2015). Exposure to the "Dark Side of Tanning" skin cancer prevention mass media campaign and its association with tanning attitudes in New South Wales, Australia. *Health Education Research*. Vol.30(2). Doi:10.1093/her/cyv002.

- Price, V., Tewksbury, D., Powers, E. (1997). Switching Trains of Thought: The Impact of News Frames on Readers' Cognitive Responses. *Communication Research*. Vol.24(5).
- Robinson, J. K, Rigel, D. S., Amonette, R. A. (1997). Trends in sun exposure knowledge, attitudes, and behaviours: 1986 to 1996. *Journal of the American Academy of Dermatology*.
- Rogers, E. M., Dearing, J. W. (1988). Agenda-Setting Research: Where Has It Been, Where Is It Going?. *Annals of the International Communication Association*. Vol.11(1).
- Rosenberg, G. (2000). *Tankar om journalistic*. Stockholm: Prisma
- Schultz, S. (2016). *Vårdguiden*. <https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/Tema/Cancer/Cancerformer-och-fakta/Cancerformer/Hudcancer/>
- Scully, M., Makin, J., Maloney, S., Wakefield. (2014). Changes in coverage of sun protection in the news: Threats and opportunities from emerging issues. *Health Education Research*. Vol.29(3).
- Scully, M., Wakefield, M., Dixon, H. (2008). Trends in news coverage about skin cancer prevention, 1993-2006: increasingly mixed messages for the public. *Australian and New Zealand Journal of Public Health*. Vol.32(5). Doi:10.1111/j.1753-6405.2008.0028.x.
- Semetko, H. A., Valkenburg, P. M. (2000). Framing European Politics: A content Analysis of Press and Television News. *Journal of Communication*. Vol.50(2). Doi:10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x.
- Sjöberg, L., Holm, L. E., Ullén, H., Brandberg, Y. (2004). Tanning and risk perception in adolescents. *Health, Risk & Society*. Vol.6(1).
- Socialstyrelsen, (2009). *Cancer Incidence in Sweden, 2008*.
- Strykers, J. E., Solky, B. A., Emmons, K. M. (2005). A Content Analysis of News Coverage of Skin Cancer Prevention and Detection, 1979 to 2003. *American Medical Association*. Doi:10.1001/archderm.141.4.491.
- Strömbäck, J. (2009). *Makt medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. Stockholm: SNS förlag.
- Svenska dagbladet. (u.å.). <https://kundservice.svd.se/omsvd/>

- Theobald, T., Marks, R., Hill, D., Dorevic A. (1991). "Goodbye Sunshine": Effects of television program about melanoma on beliefs, behavior and melanoma thickness. *The Journal of the American Academy of Dermatology*. Vol.25(4).
- Trumbo, C. W., Dunwoody, S., Griffin, R. J. (1998). Journalists, Cognition, and the Presentation of an Epidemiologic Study. *Science Communication*. Vol.18(3). Doi:10.1177/1075547098019003005.
- Vliegenthart, R., Zoonen, L. V. (2011). Power to the frame: Bringing sociology back to frame analysis. *European Journal of Communication*. Vol.26(2). Doi:10.1177/0267323111404838.
- Von Krogh, T. (2011). *Specialreporten – Framväxt, function, framtid*. Stockholm: Mediestudier.
- Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information Design Journal*. Vol. 13(1).
- Vu, L. H., Pols, J. C., Whiteman, D. C., Kimlin, M. G., Neale, R. (2010). Knowledge and Attitudes about Vitamin D and Impact on Sun Protection Practices among Urban Office Workers in Brisbane, Australia. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prevention*. Vol.10(7). Doi:10.1158/1055-9965.EPI-10-0127.
- Walter, S. D., Marrett, L. D., Shannon, H. S. From, L., Hertzman, C. (1992). The Association of Cutaneous Malignant Melanoma and Fluorescent Light Exposure. *American Journal of Epidemiology*. Vol.135(7).
- Wiess, Carol. H., Singer, E. (1988). *Reporting of Social Science in the National Media*. Russell Sage Foundation: New York.
- Westerdahl, J., Olsson, H., Masback, A., Ingvar, C., Jonsson, N. (1995). Is the use of sunscreens a risk factor for malignant melanoma? *Melanoma Research*. Vol.5(1).
- WHO-(IARC), (2012), United Nations, World Population Prospects. *GLOBOCAN 2012*.
- Zucker, H. G. (1978). The variable nature of news media influence. *Annals of the International Communication Association*. Vol.2(1).

Østbye, H., Knapskog, K., Helland, K., Larsen, L.O. (2013). *Metodbok för medievetenskap*. Liber AB.

Bilaga 1. Kodschema

ANALYSENHET	VARIABEL	VARIABELVÄRDE	KOD
TIDNING	1	Expressen	1
		Svenska Dagbladet	2
ÅRTAL	2	1995	1
		1997	2
		1999	3
		2001	4
		2003	5
		2005	6
		2007	7
		2009	8
		2011	9
		2013	10
		2015	11
		2017	12
HUDCANCERARTIKLAR	3	Ej relevant	0
		Relevant	1
TYP AV HUDCANCER	4	Maligt Melanom	1
		Skivepitelcancer	2
		Basalceller	3
PROBLEM- OCH LÖSNINGSRAMEN	5	Problem	1
		Lösning	2
DEN TEMATISKA- OCH EPISODISKA RAMEN	6	Tematisk	1
		Episodisk	2
HUMAN INTEREST	7	Human interest	1
PROBLEM	8	Övrigt	0
		Solbränna	1
		Solens UV-strålar	2
		Solarium	3
		Skid- och utomlandsresor	4
		Ozonlagret	5

LÖSNING	9	Övrigt	0
		Solskyddsmedel	1
		Undvika sol	2
		Bära skyddande kläder	3
		Undvika solarium	4
TEMATISK	10	Övrigt	0
		Råd från experter	1
		Varningstecken/ självundersökningar	2
		Upptäck/behandlingar	3
EPISODISK	11	Övrigt	0
		Utsatta grupper i samhället	1
HUMAN INTEREST	12	Kändis	1
		Ej kändis	2
DEBATTER MELLAN	13	Hudcancer och D-vitamin	1
		Hudcancer och solskyddsmedel	2
		UV-strålar, D-vitamin och solskyddsmedel	3

Förklaringar till variablerna

VARIABEL 1: TIDNING

Är vilket medium som kodas. (1) om det är Expressen och (2) om det är Svenska Dagbladet.

VARIABEL 2: ÅRTAL

Anger från vilket år artikeln publicerats. Här har jag kodat in vart annat år så varje variabelvärde inkluderar två år. Sammanlagt är det 12 variabelvärden där (1) inkluderar artiklar från 1995-1996, (2) inkluderar 1997-1998 osv.

VARIABEL 3: HUDCANCERARTIKLAR

Relevanta artiklar om hudcancer kodas in för att få fram utsträckningen över tid. Det som fyller kraven av relevanta artiklar är artiklarnas helhet, huvudrubrik, ingress eller om det nämns om hudcancer minst två gånger i en artikel. (0) kodas som ej relevanta artiklar som inte uppfyller kraven av dessa och (1) är artiklar som fyller kraven.

VARIABEL 4: TYP AV HUDCANCER

Eftersom hudcancer delas in i tre former har jag kodat in varje cancertyp i varje variabelvärde för att se vilken cancerform som det rapporteras mest inom. Malignt Melanom (1), Skivepitelcancer (2) och Basalceller (3).

VARIABEL 5: PROBLEM- OCH LÖSNINGSRAMEN

Här bedöms artiklarnas problem- och lösningsram och vilka av dessa som ramas in. Problemramen kodas in i (1) om artiklarnas innehåll av problem och dess risker domineras eller om lösningsramen som handlar om vilka lösningar som rapporteras och domineras kodas det in i (2).

VARIABEL 6: DEN TEMATISKA- OCH EPISODISKA RAMEN

Här kodas artiklarna in i vilken grad rapporteringen använder sig av episodiska respektive tematiska gestaltningar. (1) som är den tematiska, kodas in om det är generella händelser som domineras och (2) som är den episodiska om det är enstaka händelser som domineras.

VARIABEL 7: HUMAN INTEREST RAM

Här kodas artiklar (1) som lyfter fram enskilda individer och ger artiklarna ett mänskligt ansikte åt problemet hudcancer.

VARIABEL 8: PROBLEM

Här har jag valt att separera problemramen för att komma närmare rapporternas problem och vad som ofta kommer till tals. Hudcancer är ett växande hälsoproblem som beror på olika faktorer och meningen är att kunna se vad för olika primära riskfaktorer som det rapporteras om. Riskfaktorer beror på viktiga orsaker och som har fördelats på sex koder. (0) kodas in som övrigt, (1) solbränna, (2) UV-strålar, (3) Solarium, (4) skid- och utomlandsresor samt (5) Ozonlagret som en primär orsak.

VARIABEL 9: LÖSNING

Liknar som vid variabel 8 och vill komma närmare rapporternas primära lösningar och hur ofta de uppstår. Det är av vikt att se vad som kommer till tals inom lösningsramen då det finns olika information om förebygg och här har dessa fördelats på fem koder. Dessa är (0) som kodas in som övrigt, (1) solskyddsmedel, (2) undvika sol, (3) bära skyddande kläder samt (4) undvika solarium som en primär lösning.

VARIABEL 10: TEMATISK

Den tematiska ramen uttrycker om ett allmänt fenomen och vad olika myndigheter eller institutioner gör för att behandla fenomenet. Här blir hudcancer det allmänna hälsoproblemet och vilka som behandlar sjukdomen. Denna variabel har fördelats på fyra koder som är (0) övrigt, (1) om artikeln hänvisar till olika råd från experter som bland annat räknar med hudläkare, dermatologer etc. (2) om artiklarna ger olika råd för självundersökningar eller varningstecken eller (3) om olika upptäck och behandlingar.

VARIABEL 11: EPISODISK

Den episodiska ramen fokuserar på enskilda fall eller olika samhällsgrupper och som i stort sett saknar aspekter från den tematiska. Här kodas (1) om utsatta grupper i samhället samt (0) som övrigt.

VARIABEL 12: HUMAN INTEREST

Denna variabel är lik som vid den episodiska ramen men skiljer sig istället från enskilda individer som får ett mänskligt ansikte. Här kodas artiklar som innehåller berättelser om en enstaka person eller om en kändis kommer till tals. I vissa fall har det förekommit att kändisars bekanta lyfts upp i rapporteringar och vid ett sådant fall kommer denna att kodas med (1). Här delas värdena där (1) kodas om det är en kändis/kändisars bekanta och (0) om det inte är någon kändis och endast en okänd individ.

VARIABEL 13: DEBATTER MELLAN

Dessa tre variabler, som i min studie nämnts som de tre nyckelbegreppen har sina speciella relationer med varandra. Tidigare forskning har kommit fram till att det har uppstått debatter kring deras relationer sinsemellan, i samband med rapporteringar om hudcancer. Denna variabel har fördelats på 3 koder där (1) kodas in om rapportering om hudcancer debatteras med D-vitaminets fördelar, (2) om hudcancer och solskyddsmedel debatteras samt (3) om artiklar tillsammans nämner om de samtliga UV-strålar, D-vitamin och solskyddsmedels relationer som korrelerar.

Bilaga 2. Tabeller

Korstabeller av nyhetsramarna per år

Crosstabulation: Problem- och lösningsramen

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Problem- och lösningsramen	520	76,2%	162	23,8%	682	100,0%

Problem	År	Tidning		Total	
		Expressen	SvD		
Problem	1995	13	23	36	
	1997	18	20	38	
	1999	25	20	45	
	2001	24	12	36	
	2003	15	11	26	
	2005	25	10	35	
	2007	20	14	34	
	2009	18	12	30	
	2011	15	21	36	
	2013	19	13	32	
	2015	19	7	26	
	2017	16	8	24	
	Total		227	171	398
	lösning	1995	6	10	16
1997		5	7	12	
1999		7	5	12	
2001		7	5	12	
2003		5	4	9	
2005		5	8	13	
2007		5	4	9	

		2009	2	7	9
		2011	4	6	10
		2013	5	4	9
		2015	2	8	10
		2017	0	1	1
	Total		53	69	122
Total	År	1995	19	33	52
		1997	23	27	50
		1999	32	25	57
		2001	31	17	48
		2003	20	15	35
		2005	30	18	48
		2007	25	18	43
		2009	20	19	39
		2011	19	27	46
		2013	24	17	41
		2015	21	15	36
		2017	16	9	25
	Total		280	240	520

Crosstabulation: Den tematiska- och episodiska ramen

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Den tematiska- och episodiska ramen	540	79,2%	142	20,8%	682	100,0%

		Tidning		Total	
		Expressen	SvD		
Episodisk	År	1995	9	10	19
		1997	7	8	15
		1999	18	5	23

		2001	17	5	22
		2003	12	9	21
		2005	17	6	23
		2007	15	8	23
		2009	18	5	23
		2011	17	12	29
		2013	22	9	31
		2015	19	4	23
		2017	14	7	21
	Total		185	88	273
Tematisk	År	1995	13	28	41
		1997	17	23	40
		1999	13	15	28
		2001	12	11	23
		2003	12	6	18
		2005	12	14	26
		2007	9	15	24
		2009	4	12	16
		2011	4	9	13
		2013	7	9	16
		2015	5	12	17
		2017	3	2	5
	Total		111	156	267
Total	År	1995	22	38	60
		1997	24	31	55
		1999	31	20	51
		2001	29	16	45
		2003	24	15	39
		2005	29	20	49
		2007	24	23	47
		2009	22	17	39
		2011	21	21	42
		2013	29	18	47
		2015	24	16	40
		2017	17	9	26
	Total		296	244	540

Crosstabulation: Human interest

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Human interest	130	19,1%	552	80,9%	682	100,0%

		År	Tidning		Total		
			Expressen	SvD			
Human interest	År	1995	4	2	6		
		1997	2	2	4		
		1999	10	2	12		
		2001	12	2	14		
		2003	9	0	9		
		2005	11	0	11		
		2007	10	1	11		
		2009	10	1	11		
		2011	6	3	9		
		2013	11	2	13		
		2015	15	0	15		
		2017	11	4	15		
		Total			111	19	130
		Total	År	1995	4	2	6
1997	2			2	4		
1999	10			2	12		
2001	12			2	14		
2003	9			0	9		
2005	11			0	11		
2007	10			1	11		
2009	10			1	11		
2011	6			3	9		
2013	11			2	13		
2015	15			0	15		
2017	11			4	15		
Total					111	19	130

